

TLM NAKON ROVLAČENJA ŠVEDSKE TVRTKE GRANGES IZ PREGOVORA I DALJE UPOTRAZI ZA NOVINI ĐEĐE ĐEĐE ĐEĐE

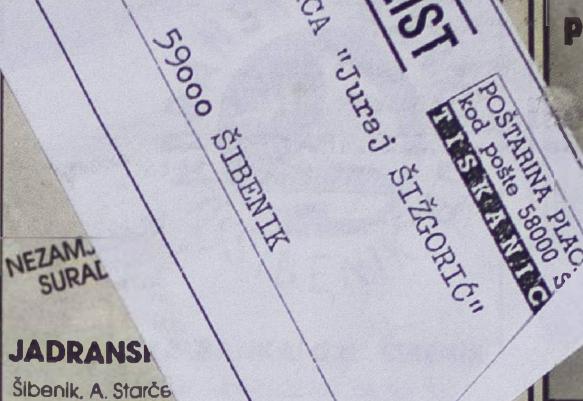
ŠIBENSKI LIST

GLASILO ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

GOD. XXXVI. IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
BROJ 1811 Šibenik, 19. rujna 1998.

CIJENA
4 KUNE

JADRANSKI
Šibenik, A. Starčević

DRNIŠ: ANTIČKI NALAZI »IZRONILI« IZ PETROVA POLJA AMFORA S BALINE GLAVICE!

Visoka 1,40 metara, »drniška« amfora iz 2.-3. stoljeća osobit je primjerak među antičkim posudama

Stranice 8. i 9.

ŠIBENSKI SKEJTERI TRAŽE
PROSTOR ZA VJEŽBANJE

GRADONAČELNIČE, POMOZITE!

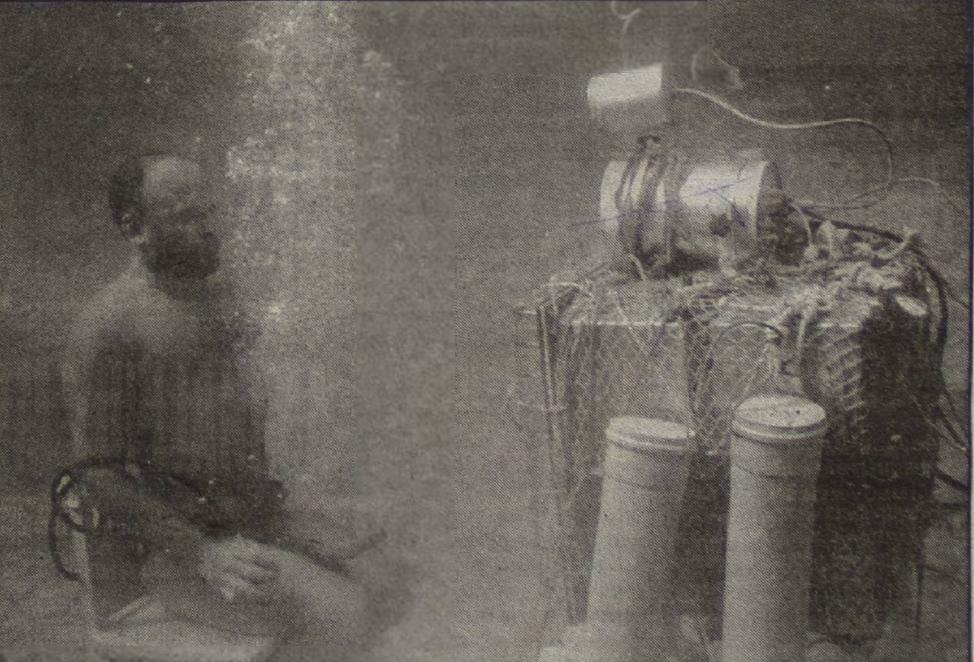
Dok ovaj sport u svijetu dobiva sve više poklonika, a mnogi gradovi u Hrvatskoj, poput susjednog Splita osiguravaju skejterima prostor za vježbanje, u Šibeniku ih nitko ne shvaća ozbiljno: policija ih redovito rastjeruje, a sugrađani nazivaju bandom huligana!

Stranica 9.

U RAŽNJU ODRŽANA PRVA SUB ART RADIONICA DUGO ODISEJEVO PUTOVANJE DO INTERNETA

Multimedijalni projekt nazvan sub art osmislio je i pokrenuo prije nekoliko godina Ivo Deković, jedan od najznačajnijih hrvatskih videoumjetnika. U radu ovogodišnje radionice, nadahnute Odisejevim lutanjima, sudjelovalo je petnaestak studenata iz Splita, Aachen-a i Kölna. Njihove podvodne instalacije moglo se razgledati i na INTERNETU u svakom kutku svijeta

Stranica 6.

Zbog odlaska Švedana iz prvog dijela paketa pregovora, u TLM-u nisu potonule sve tade. Poslovodstvo šibenskog aluminija i dalje će ustrajati u bici za opstanak i postizanje najboljih uvjeta za privatizaciju. Pri tome, neće doći ubitanje sudbina 2. če radnika - tvrdi star Skender, generalni direktor TLM-a

Stranica 4.

ZAPLJENJENA FLOTA »SLOBODNE PLOVIDBE«!

Zbog dugovanja stranom finansijeru 50 milijuna dolara, »Slobodnoj plovidbi« su, tvrde neke novine, ovih dana zaplijenjeni svi brodovi. Dok su čelnici »Slobodne« »bez komentara« na tu, još uvijek neprovjerenu vijest, iz Ministarstva pomorstva stiže uvjerenje da strani vjerovnik »neće trajno odvesti šibensku flotu iz Hrvatske«. Znači li to ipak zapljenu, makar i privremenu?

Stranica 4.

U OVOME BROJU »ŠIBENSKOG LISTA« OBJAVLJUVEMO PROPOZICIJE NAGRADNE IGRE »VINCPLODA-VINARIJE«
»KORNATOM« DO VRIJEDNIH NAGRADA!

Stranica 12.

ODBOR ZA NAGRADE I PRIZNANJA PREDLOŽIO OVOGODIŠNJE LAUREATE NAGRADA GRADA ŠIBENIKA

POSMRTNA PRIZNANJA VINKU NIKOLIĆU I dr. SREĆKU BADURINI

Dvije nagrade Grada Šibenika za životno djelo, prema prijedlogu Odbora za nagrade Grada Šibenika, ove će godine biti posmrtno dodijeljene književniku Vinku Nikoliću i dr. Srećku Badurini, preminulom šibenskom biskupu. Nikolić je - svojim životom, javnim i kulturno-umjetničkim djelovanjem zadužio rodni grad, a dr. Srećko Badurina nagradu za životno djelo zaslužuje zato što je prinosio Kristovu riječ i duhovni mir žiteljima Šibenika u najtežim trenucima Domovinskog rata - stoji u obrazloženju Odbora za nagrade Grada Šibenika, zajedno s još pet prijedloga za redovite godišnje nagrade i dvije plakete, koje će se u ovoj godini dodijeliti najzaslužnijim Šibenčanima, organizacijama, poduzećima i ustanovama. O tome će odlučiti Gradsko vijeće na sjednici sazvanoj za 24. rujna.

Za redovite godišnje nagrade predlažu se Županijski Radio-Šibenik, koji ove godine proslavlja 30-godišnjicu od utemeljenja, »zbog izuzetnog doprinosu u informiranju građana tijekom Domovinskog rata, i još jedan 30-godišnji jubilar Podružnica Obrtničke komore Šibensko-kninske županije, »za njezine osobite uspjehe u promicanju obrtinstva, te malog i srednjeg poduzetništva. Za redovitu godišnju nagradu predlaženi su i grad Livno, koji je nesobično pomagao Šibenčanima u prvim ratnim danima, zatim »Vinopold-Vinarija» za naročite uspjehe u razvoju i unaprjeđenju vinogradarsva i promociji najboljih vina šibenskog kraja - i na kraju dr. Stjepan Sirovica, predložen za osobite uspjehe u razvoju psihijatrije na Šibeniku.

B.PERIŠA

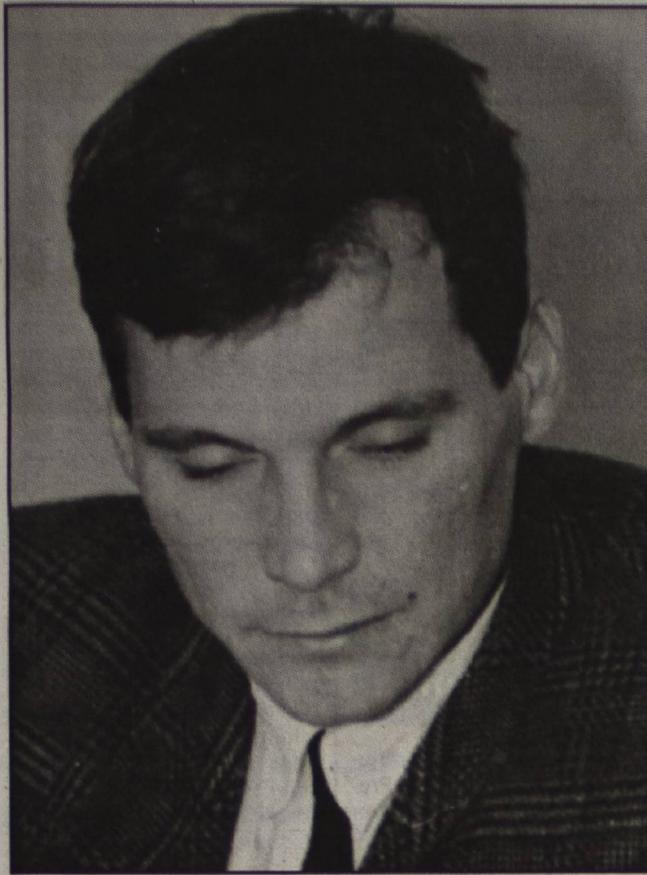
Osim nagrada za životno djelo V. Nikoliću i S. Badurini, ove su godine za Nagradu grada Šibenika predloženi Županijski Radio Šibenik, Podružnica županijske obrtničke komore, grad Livno, šibenski Vinopold-Vinarija i dr. Stjepan Sirovica. Plakete bi trebali dobiti Jedriličarsko društvo »Val» i Vjekoslav Kulaš

benskom području i iznimski znanstveni rad u toj oblasti.

U povodu 50. godišnjice od osnivanja jedriličarskog kluba »Val« šibenski su jedriličari predloženi za plaketu Grada Šibenika. Tijekom pola stoljeća »Val« je dao značajan doprinos popularizaciji jedrenja - zaključak je predлагаča, a plaketu bi mogao primiti i Vjekoslav Kulaš, za dugogodišnji doprinos razvoju fotoamaterizma u Šibeniku.

Za priznanja Grada bili su predloženi još i Šibenska narodna glazba, koja u ovoj godini proslavlja 150. obljetnicu od utemeljenja, i prof. Lovro Županović za životno djelo, a na prijedlog Glazbene škole »Ivana Lukačića«. Šibenska narodna glazba Našagu grada dobila je međutim, 1970. godine, pa će se o tome prijedlogu, kao i o mogućem priznanju Lovri Županoviću, Odbor očitovati i naredne godine. Svim nagrađenima, odnosno članovima obitelji laureata koji se posmrtno nagrađuju, nagrade i plakete uručiti će se na svečanoj sjednici Gradskog vijeća dan uoči 29. rujna, blagdana sv. Mihovila - Dana grada Šibenika.

</div

Država je šibenskim poreznim obveznicima dužna vratiti 5299 milijuna kuna. Većina tih sredstava je već vraćena. Istodobno, državi dio poreznih obveznika duguje oko 18 milijuna kuna. Što o svemu kaže Dražen Crnogača, pročelnik Porezne uprave Šibensko-kninske županije.

● Koliko je poreznih prijava zaprimljeno za proteklu, dakle 1997. godinu?

— Na području Šibensko-kninske županije, odnosno u samoj šibenskoj Poreznoj upravi, te ispostavama u Drnišu i Kninu, ukupno je zaprimljeno 12.057 prijava. To znači da su one i obradene i većnom riješene. Na dan 16. rujna, da budem točniji, riješeno je 11.844 prijava poreznih obveznika. U postocima govoreći to je 98,23 posto. Ova razlika od 1,77 posto niješenih prijava, za sada se odnosi isključivo na prijave na porez na dohodak ugostitelja. Radi se, a oni su nama kao poreznoj upravi posebno interesantni, u ugostiteljima koji su prijavili neshvatljivo mali promet za 1997. godinu. Prema našoj ocjeni, radi se o nesrazmjeru primitaka i izdataka, kao i prikazu vrlo malog prometa. Ali, među njima ima i onih koji su iskazali gubitak na kraju poslovne godine, pa čemo — što je u našoj nadležnosti — pregledom poslovnih knjiga takvo izvješće o poslovanju priznati ili ne.

● Koliki je projekat iskazanog dohotka od obrta i slobodnog zanimanja na području ove ispostave državne porezne uprave?

— Projekat iskazanog dohotka od obrta i slobodnih zanimanja na području ovog područnog ureda među najniži-

ma je u Hrvatskoj i iznosi 17.981 kuna. Republički projekat je, usporedbe radi, 30.458 kuna. Projekat obrta sredstava prema podacima s kojim mi raspolažemo na našem području je 23.960 kuna, dok je u državi taj obrtaj sredstava 33.605.

● Zbog čega toliki zaostaci ili »skaskanje« za republičkim prosjecima?

— Kao poreznik, uistinu ne mogu sasvim objasniti tu pojavu. No, mogu pokušati. Vjerojatno naši obrtnici zbog nedostatka bazne industrije imaju manju osnovu za prodavanje svojih usluga ili rezultata rada. Dakle, platežna moć naših suradnica je za razliku od nekih drugih sredina ili krajeva u Hrvatskoj daleko niža. S druge strane činjenica je da jedan broj privatnika prikazuju minimalne ili gotovo nikakve prihode, odnosno promet.

Neki misle da je porez nešto ne definirano

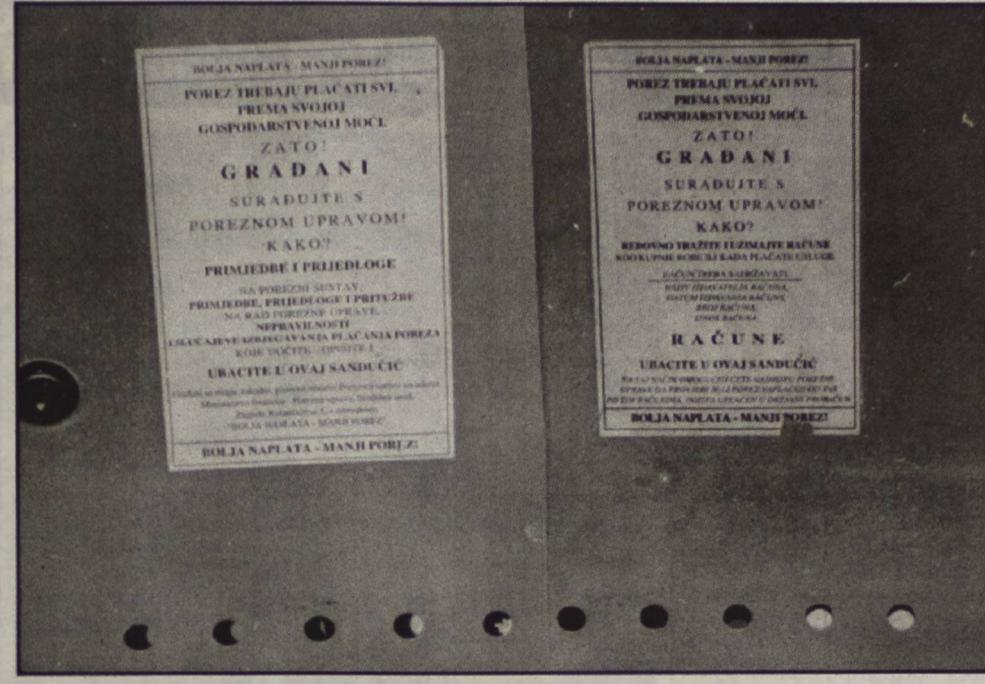
● Ovo posljednje što ste rekli, znači da neki prikrivaju svoje prihode i zapravo potkradaju državu. Jesam li u pravu?

— Da, to je točno. Jer, mi poreznici nerijetko smo suočeni s činjenicom kako neki od poreznih obveznika misle da je to namet koji odlazi u tko zna čije i koje džepove. To su, mogu slobodno reći, razmišljanja ljudi koji nemaju pojma o tomu što je porez na dohodak i komu ta sredstva odlaze, te za takvu »pojavu« prema mišljenju nekih nema nikakvog razloga. Ovom prilikom izdvojiti će primjer ribara. Radi se o jednoj grupaciji ribara koji iskazuju gubitak u poslovanju. Poznato nam je da ribarski život nije lak, ali naprsto je ne-

DRAŽEN CRNOGAČA, PROČELNIK UREDA POREZNE UPRAVE ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

POREZ NA DOHODAK SASTAVNI JE DIO POSLOVNOG ŽIVOTA

Država je šibenskim poreznim obveznicima dužna vratiti oko 5,4 milijuna kuna. Istodobno potražuje oko 18 milijuna kuna od obveznika. Porez nije naša izmisljotina, već sastavni dio poslovnog života

moguće vjerovati da posluju s gubitkom ili su na tzv. pozitivnoj nuli.

● Što u takvim i sličnim situacijama možete učiniti?

— U našoj nadležnosti činimo sve što je moguće. To znači da provodimo određene akcije, kao što je uvid u poslovne knjige, kako bismo utvrdili stvarno stanje. Također pokušavamo ustanoviti koji su njihovi primici na žiroračunima, te ih usporediti sa stanjem na tržištu. Međutim, da me se krije ne shvatiti ne radi se niti je riječ samo o ribarima, oni su mi trenutno prvi pali na pamet. Radi se tu i o nekim drugim strukama, odnosno zanimanjima.

● Što je s povratom sredstava poreznih obveznika?

— Prema podacima od 15. rujna ove godine 6429 osoba stekle su pravo na povrat sredstava u iznosu od oko 5,3 milijuna kuna. Gotovo svi od njih su ostvarili pravo na povrat sredstava, a oni koji to još nisu ostvarili će to pravo vrlo skoro. No, ovom prilikom — premda sam i do sada nekoliko puta o tomu govorio — ne mogu svi porezni obveznici očekivati povrat sredstava. Dva su bitna razloga za to: prvi je što povrat

SLABE ZARADE ZUBARA I ODVJETNIKA?!

Najveći iskazani dohodak ostvario je prošle godine jedan trgovac u iznosu od 340 tisuća kuna, ali je u trgovini također zabilježen i najveći gubitak, i to u iznosu od 774 tisuće kuna. Prema podacima šibenske Porezne uprave, šibenski su zubar tijekom 1997. godine u prosjeku zaradili nešto manje od 15 tisuća kuna, frizeri 11 tisuća, zlatari oko 40 tisuća, a odvjetnici 32 tisuće kuna. Neki od njih, kazao je Crnogača tijekom razgovora, iskazali su zabrinjavajući niske ostvarene dohotke.

sredstava realno ne može očekivati osoba čija tvrtka nije uplaćivala porez na račun 1403. Računovode dobro znaju o čemu se radi. No, svi oni koji su očekivali da će im biti vraćen određeni iznos, a u prosjeku je to oko pet stotina kuna, trebaju znati da povrat nije pravilo. Jednostavnije kazano, ta sredstva »prebjijamo« s njihovim dugovanjima prema poreznoj upravi. Primjerice, to mogu biti nepodmirena dugovanja, kao što su obveze na kuću za odmor, plovilo, motorno vozilo i slično. Prema tomu,

svi oni koji su očekivali povrat sredstava, a nisu podmirili sve obveze iz drugih stavki, neće dobiti novac, ili će dobiti manji iznos nego što su očekivali.

Tko će uplatiti oko 18 milijuna kuna?

● Među dužnicima koji nisu uplatili porez za 1997. godinu u odnosu na ostale koji su to učinili, malen je broj. No, nije zanemariv iznos njihovih dugovanja.

— Svi oni koji trebaju uplatiti vlastite porezne obveze, a na razini ovog područnog ure-

da taj iznos je oko 18 milijuna kuna, to će morati učiniti. Počeli smo, da tako kažem, s glavnim uplatama. Ovu priliku koristim da poreznim obveznicima koji su dužni na temelju rješenja uplatiti svoje porezne obveze stečene 1997. godine da to učine što prije, jer u prošlosti je naš posao i moramo ga provoditi u djelu. Zato neka se ne začude stanovnici ovoga grada i drugih mesta na području Županije, ako u skoro vrijeme vide zatvorene ugostiteljske, trgovачke i druge objekte na kojima će »osnovati« naljepnice »Ministarstvo financija«. Svima će biti jasno da se radi o onima koji nisu podmirili svoje porezne obveze. Također ćemo krenuti u jednu nazahvalnu akciju, a to je pokretanje kaznenih prijava nadležnom državnom organu. Što se tiče poreznih obveznika, mi smo uvijek spremni za razgovor i očekujem da će to naši sugrađeni shvatiti.

● »Za deset računa do 100.000 kuna« zgodna je akcija koju je pokrenulo nadležno ministarstvo. Koja je poanta te akcije i kakvi su rezultati u Šibeniku?

— Akcija nije besmislena i poanta nije samo u novčanoj nagradi. Rekao bih da je to jedan vid edukacije svih nas. Dačle, da se naučimo i naviknemo uzeti račune za pružene usluge ili ih tražiti ukoliko nam netko kod koga smo bili — od trgovca do zubara — račun ne ispostavi. Izdavanje računa i njihovo primanje za nas je tek prvi korak u namjeri da sve rješavamo pravedno. Račun je tek mali dio posla kojim se mi bavimo, jer i tu ima i te kakvih malverzacija. Na računu stoji jedna cijena, a sasvim druga se proknjiži. No, to su problemi s kojima smo mi kao poreznici suočeni, ali od građanstva očekujemo suradnju i ovom prilikom ih na suradnju pozivamo. Nažalost, naši sandučići postavljeni na ulazu u zgradu porezne uprave uglavnom su prazni. Pitanje je sada da li se građani boje ili se na prostoru ne žele iz ne znam kojih razloga, uključiti u spomenutu akciju. Očito je, zaključio bih, da navike moramo mijenjati. Nije sramotno tražiti račun kod automehaničara ili autolimara, pekaru, trgovcu, frizerku, liječniku i ostalih, koji su — uostalom — i dužni izdati ga.

Razgovarala: K. RUDAN
Snimio: Radovan GOGER

PREMA IZVJEŠĆU JADRANSKE BANKE ŠIBENIK

PORAST KUNSKE I DEVIZNE ŠTEDNJE

U razdoblju od siječnja do kolovoza 1998. Jadranska banka Šibenik bilježi povoljna kretanja štednje građana — tvrdi se u priopćenju bankarske kuće iz Šibenika.

Ukupna kunska sredstva građana 31. kolovoza iznosi 72,7 milijuna kuna, za 25,8 posto više nego početkom godine. Najveći porast Jadranska banka bilježi u ma-

si novca na tekućim računi- ma i u stawkama oročene štednje — pa je saldo tekućih računa građana na kraju kolovoza iznosio 25,8 milijuna kuna ili za 13,2 posto više nego u siječnju a orčena je štednja u istom razdoblju porasla za 22 posto i iznosi 18,8 milijuna kuna. Kunska štednja po viđenju istodobno bilježi najmanje promjene, ali je 31. kolovoza, u iznosu od 12,2 milijuna kuna ipak za 2,5 posto veća nego početku 1998. I

štendnih, kao i partijski građana tekućih računa, ima više, čemu je sigurno pridonijela bančna odluka od prosinca 1997. kojom je umirovljenicima i vlasnicima tekućih računa i štednih knjižica omogućeno podizanje mirovinu već prvo dana u mjesecu, bez ikakve naknade. Tijekom 1998. — stoji u izvješću Jadranske banke o dijelu poslovanja za razdoblje od siječnja do kolovoza — preko dvije tisuće umi-

rovlijenika odabralo je ponudeni način isplate mirovinu. Naime, otvaranjem tekućeg računa na koji stiže mirovina, umirovljenici istodobno dobivaju i pravo na korištenje pozajmice u visini prosječnog mjesecnog priliva u neprekidnom trajanju od 90 dana. Značajan je i porast deviznih depozita građana. Nova devizna štednja na kraju kolovoza bila je 556,3 milijuna kuna ili 154,4 milijuna maraka. Od početka godine stara je devizna štednja smanjena za

što je porast za 13,7 posto. U toj svoti oročena devizna štednja povećala se za 18,3 posto, a po viđenju za 3,7 posto. Sa 32.174 štedne partije u siječnju, krajem kolovoza bilo je 2192 partije devizne štednje građana više. U istom razdoblju čak je za 30,6 posto smanjena stara devizna štednja građana i 31. kolovoza iznosila je 62,4 milijuna kuna ili 17,3 milijuna maraka. Od početka godine stara je devizna štednja smanjena za

8,3 milijuna maraka. Nemalo opadanje stare devizne štednje na prvoj je mjestu odraz spremnosti banke da na teret vlastite likvidnosti omogući štedišama raspolažanje njihovim blokiranim devizama. — Uspješni pokazatelji kretanja svih oblika štednje građana potvrđuju i visoko povjerenje građana, što će se nastojati opravdati i ubuduće — zaključak je izvješća Jadranske banke.

B.P.

TLM NAKON POVLAČENJA ŠVEDSKE TVRTKE GRÄNGES IZ PREGOVORA

I DALJE U POTRAZI ZA NOVIM PARTNEROM!

Tek nešto više od desetak dana nakon održanja konferencije za tisk šibenskog managementa na čelu s generalnim direktorom Petrom Škenderom, a u povodu različitih pisanja u tisku gledje privatizacije i budućnosti TLM-a, stigla je vijest kako švedska tvrtka »Gränges« više nije zainteresirana za nastavak pregovora vezanih za valjaonice, odnosno »Trake 3«. Nastavljuju se međutim, pregovori oko privatizacije »Presonica« i »Elemesa«. Je li za takav ishod razgovora krivo pisanje u javnosti ili su ipak, neki drugi razlozi u pitanju?

Škender će, upitan jesu li isključivo za prekid razgovora kriva pisanja ne samo šibenskih novinara već i izjave ljudi iz tog holdinga, kazati da to nije bilo presudno, ali da je svakako pridonijelo stvaranju negativnog mišljenja šibenske javnosti, što su pomno pratili stručnjaci »Grangesa«.

Podsjetimo, pismo sporazumijevanja između tih dviju tvrtki potisano je sredinom ožujka ove godine, a u srpnju je na razmatranje stigao radni materijal koji su napravili stručnjaci »Grangesa« i TLM-a, o mogućem osnivanju novog poduzeća. U sve mu, management TLM-a, odnosno uprava imali su mandat voditi pregovore sa strateškim partnerom ili partnerima u funkciji efikasnog upravljanja imovinom, ali ne i mandat za donošenje odluke o mijenjanju vlasničke strukture, naglasio je to na spomenutoj tiskovnoj konferenciji Škender i ovom prilikom dodao:

- Dakle, sve ono što se u javnosti - nažlost - bez imalo osnove pisalo i govorilo da netko »daruje« TLM ili prodaje dijelove holdinga u bescijene, su laži. Uostalom, da smo mi kako je to javnosti prezentirano nešto nekomu željeli pokoniti, onda do prekida pregovora ne bi došlo. Mislim da je javnosti poznato, a to još jednom naglašavam, da smo mi u pregovorima sa

švedskim partnerom pokušali stvoriti jedno zajedničko poduzeće kojega bi Švedani bili većinskim vlasnikom. Također, moram naglasiti i to da smo u samom startu imali različite pregovaračke stavove. U tom trenutku s partnerom s kojim smo željeli naraviti jedan dobar joint venture razlikovali smo se u stavovima gledje vlasničke strukture, u strukturi proizvodnje, u broju zaposlenih kao i u primanjima zaposlenika. S obzirom na različita polazišta u pregovorima i interesima, jer naravno da jedna i duga strana zagovaraju i žele ostvariti svoje interese, mi smo početkom rujna obaviješteni da »Gränges« nema interesa da ulazi s nama u joint venture, kazao je Škender.

Nisu sve šanse izgubljene

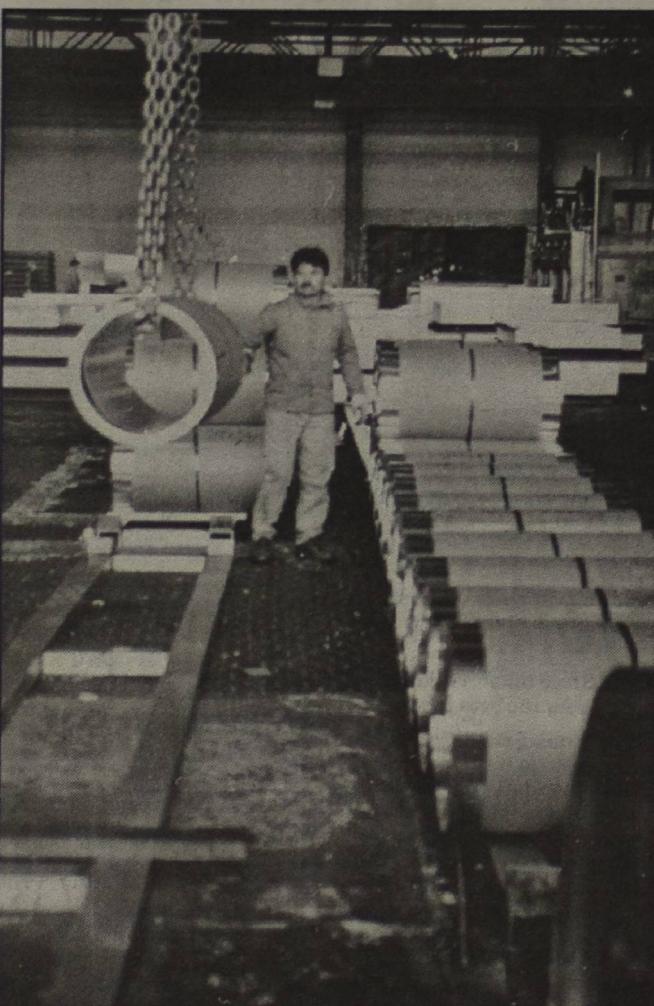
Druga proizvodna cjelina kako kazuje Škender, a to su Presonica i Elemen i dalje su u »igri«. U listopadu će o tome biti konačnoggovora između tih dviju pregovaračkih strana. Nakon tih razgovora Nadzornog odbora u kojem sjede vlasnici TLM-a, bit će prezentirani stavovi »Grängesa« i ukoliko oni te stavove, koji su za sada - naravno - nepoznati, prihvate dogodit će se nešto novo.

I što je u svemu presudno? TLM, činjenica je, traži partnera s kojim će naći zajednički jezik, ali i interese. Naravno, uvjetno kazano, jer je uvijek u prednosti onaj koji želi nešto kupiti ili u nešto uložiti.

Partner nudi znanje, tržište, povećanje proizvodnje i određuje broj zaposlenih. To su pojave, gotovo svakidašnje u hrvatskom gospodarstvu, jer strani partneri i potencijalni kupci, kao i hrvatski gospodarstvenici, traže svoj interes.

U prvom su planu tržišni, odnosno ekonomski interesi govore Petar Škender i Smiljan Kalauz, njegov prvi pomoćnik. U tom smislu management tvornice radi svim

Zbog odlaska Švedana iz prvog dijela paketa pregovora u TLM-u nisu potonule sve lade. Poslovodstvo šibenskog aluminijaša i dalje će ustrajati u bici za opstanak i postizanje najboljih uvjeta za privatizaciju i pretvorbu holdinga. Pri tome - tvrdi Petar Škender, generalni direktor TLM-a, nećemo dovesti u pitanje sudbinu dvije tisuće radnika

Snimio: Radovan GOGER

snagama u interesu holdinga. Kakvi će biti rezultati teško je prejudicirati.

- U svakom slučaju, nastojimo i nastojat ćemo i dalje da to bude u korist TLM-a, kada se radi o drugoj proizvodnoj cjelinom. Naša težnja i namjera je da broj zaposlenika ostane oko dvije tisuće.

Mi niti u jednom trenu-

tku nismo govorili o tomu kako će iz TLM-a biti otpušteno više od tisuće djelatnika - naglasio je Kalauz.

- Pisano i priče da će nakon privatizacije TLM-a bez posla ostati oko 1500 ljudi sasvim su netočne, dodaje Škender. Prema njegovu mišljenju, budućnost Holdinga TLM-a upravo je u privatizaciji.

- Ne može se živjeti isključivo od državne pomoći! Prema tome, uz činjenicu da na određeni način preživljavamo trenutno stanje upravo uz takvu pomoć, vjerujemo kako ćemo u budućnosti postati samostalni u odnosu na državne institucije. Stoga je nužno da postanemo dio velikih poslovnih sustava koji su konkurentni na svjetskom tržištu, kazao je Škender.

Nisu bezrazložno za šibenske aluminijaše zaintersirani strani partneri. Pojava je to i razlog što u brojna hrvatska poduzeća, pa tako i u TLM interes za ulaganje sredstava stranci iskazuju isključivo zbog niske cijene radne snage. A tehnologija, koja je daleko modernija u Europi, sigurno nije razlogom privlačnosti dolaska stranog ulagača, odnosno kapitala u TLM.

Neovisno o svim zbivanjima i pisanjima vezanim uz vlasničke promjene u TLM-u i do sada neuspješnim pokušajima managementa da do toga i dode, svima mora biti jasno da do vlasničkih promjena mora doći. Jer, ne možemo u nedogled raditi i živjeti na teret države. Nužnost je promijeniti, naravno u našu korist strukturu vlasništva. Ono što posebno treba istaknuti, kazali su u Upravi TLM-a je činjenica da TLM mora pronaći poslovni partnera s kojim će ući u paket pretvorbe.

- Mi ćemo kao Uprava na tome i dalje raditi. Sve dotle dok za to imamo mandat. Ne bismo rekli da smo u potpunosti izgubili potencijalnog

partnera, ali je stvarnost kva kakva jest. Naprosto, moramo postati dijelom jednog europskog ili svjetskog koncerna. Na nama je ka management TLM-a da pregovaramo s potencijalnim partnerima, a konačnu odluku o svemu donosi vlasnik, to je - poznato je - državno HEP, kažu sugovornici.

Prvi i ključni parametri odnosno uvjeti za bilo kakav ulazak u aranžman s potencijalnim kupcem ili sugovornikom šibenskog aluminijaša prije svega su ekonomski interesi. Dobit i tržište su ti diktiraju pravila igre.

Činjenica je da TLM, s glasni su u tomu sugovornici ne može u nedogled živjeti na način na koji sada preživljava. Ne može se aktualno rukovodstvo osporiti činjenica da su, uvažavajući svakost u kojima zadnjih godina rade, ipak uspjeli održati, pa u nekim dijelovima hoddinga i ojačati prozvodne rezultate.

- Jedini izlaz, ponovit ćemo na kraju razgovora Škender Kalauz, je kvalitetna privatizacija. To, trenutačno podrazumevaju pronađenje novog partnera koji su spremni sredstava uložiti u pojedine od dva holdinga. Osim švedskog partnera, očito je treba okrenuti i drugima. I nadje ćemo, kažu u Upravi TLM, tražiti nove partnerne, ali nikada tijekom pregovora s bilo kojima od njih ne žele doveći u pitanje oko dvije tisuće uposlenika koliko ih danas imaju. Partnerima, potencijalnim, kao što su ponudili i Švedima, uz opremu u vlasništvo neće ponuditi zgrade i zemljište te popratnu infrastrukturu, što znači da potencijalni partner ne može prodati ili preseliti dio poduzeća u neko drugo mjesto. Nisu, prema njihovom mišljenju, sve lade zbog odlaska Švedana iz prvog dijela paketa pregovora potonule, no i nadalje treba ustrajati u bici za opstanak i postizanje najboljih uvjeta za privatizaciju holdinga.

K. RUDAN

ŠPEKULACIJA ILI NEUGODNA ISTINA?

Šibenska »Slobodna plovidba« i dalje funkcioniра - jedini je komentar koji smo, nakon napisa u nekim dnevnim listovima o tomu kako je, zbog nenaplaćenih dugovanja zaplijenjena šibenska flota, dobiti od direktora »Slobodna plovidba« Šibenik Vitomira Jurage. Uz naglasak da ne želi i nije nadležan komentari napisati u novinama, te izjave poput one pomoćnika ministra pomerstva, protoma i veza Maria Babića, u prilogu Večernjeg lista »Poslovni svijet« od srijede 9.

ZAPLIJENJENA FLOTA »SLOBODNE PLOVIDBE«!

rujna. Kazao je da je sve što je imao reći vezano za problematiku i stanje u kojem se »Slobodna plovidba« trenutno nalazi rekao u našem zadnjem razgovoru za »Šibenski list«. Razgovor je objavljen 22. kolovoza i u njemu je istaknuta problematika šibenskih brodara, s naglaskom kako kao uostalom i svi hrvatski brodari, očekuju pomoć države. Međutim, očito je da je pomoć države u iznosu od 1,5 milijuna dolara koja je u šibenskoj »Plovidbi« dostavljena, uistinu bila tek kap u moru.

Od države su zatražili 4,6 milijuna dolara interventnih sredstava, a dobili su tek 1,5. To je bilo dostatno za podmirenje dugovanja plaća prema pomorcima, ali ne i za vraćanje barem dijela kreditnih dugovanja stranim finansijerima.

Ta dugovanja iznose oko 50 milijuna dolara. Kako nismo uspjeli doći do nadležnih u Ministarstvu pomorstva, prometa i veza prenosimo dio teksta objavljenog u »Poslovnom svijetu« Večernjeg lista od 9. rujna autora Gorana Briškog u kojem

između ostalog stoji i izjava M. Babića: »Hrvatski su se brodari Vladi obratili za pomoć u lipnju ove godine jer je postalo evidentno da križa ne jenjava i da bi se sve brodarske kompanije do kraja ove godine mogle naći u sličnoj, izrazito teškoj situaciji. Vlada je odmah osnovala povjerenstvo kojem sam ja na čelu, a ona je analiziralo poslovanje svih brodara i rangiralo ih prema veličini teškoča. U toj, najrizičnijoj grupi, su »Croatia line«, šibenska »Slobodna plovidba« i »Splitka plovidba«.

— Vlada je pomogla i pomoći će ponovno šibenskoj »Plovidbi«, prije svega zato jer smo uvjereni da će »Slobodna plovidba« biti u stanju vratiti sve dugove čim se stabilizira stanje na svjetskome tržištu te zbog činjenice da samo 26 posto njihovih dionica drže mali dionicari, dok je sve ostalo u vlasništvu raznih državnih fondova, što je još jedan opravdan razlog za našu pomoć, izjavio je za »Poslovni svijet« M. Babić, dodavši kako ne treba strahovati od mogućnosti da bi Nemir Di-

ab mogao šibensku flotu trajno odvesti iz Hrvatske. »Vjerovnici, sukladno međunarodnim ugovorima i konvencijama, zaista imaju pravo naplatiti svoje dugove i prodati brodove, ali uvjeren sam da se to neće dogoditi. »Slobodna plovidba« može uz državnu pomoć naći novac i za isplatu svojih obvez za prema takvim vjerovnicima. Ponavljam, to se vjerojatno neće dogoditi, ali čak i da se dogodi, to ne bi bio ni prvi ni posljednji takav slučaj u svijetu.«

K.R.

VODICE SU BILE DOMAĆINOM ZAVRŠNE SVEČANOSTI »TURISTIČKI CVIJET«

POREČ - NAJUREĐENJE TURISTIČKO MJESTO

Između 42 jadranska ljetovališta, na drugom mjestu je Opatija, kojoj je pripao »Srebrni cvijet«, a treće mjesto ravnopravno dijele Vodice i grad Hvar. Na svečanosti u hotelu »Punta« bili su nazočni i Zlatko Mateša, predsjednik Vlade RH, Sergej Morsan, ministar turizma, i Ivan Penić, ministar unutarnjih poslova RH

Župan Ivo Baica u razgovoru sa Sergejom Morsanom i Zlatkom Matešom: Vodice su u samome vrhu hrvatskog turizma, a Murter je ove godine na dnu ljestvice! Trebamo što skorije ublažiti tu veliku razliku u istoj županiji!

OD ČETVRTKA DO ČETVRTKA

Podaci Županijske turističke zajednice kazuju da se na Šibenskom području proteklog tjedna odmaralo 3690 gostiju, što je u postocima 26 posto više nego prošle godine u isto vrijeme. Porast prometa u odnosu na prošlogodišnje razdoblje zabilježen je zahvaljujući povećanom broju stranih turista, koji je za 51 posto više.

U organizaciji Crvenog križa Hrvatske protekli tjedan bio je obilježen kao Tijedan borbe protiv tuberkuloze i ostalih plućnih bolesti, čemu je i Gradsko društvo Crvenog križa Šibenik dalo svoj doprinos u obilježavanju jednog raznim edukacijskim tribinama o bolesti od koje svake godine oboli 9 a umre 3 milijuna ljudi.

U povodu 16. rujna »Dana napada i uspješne obrane« Gradsко poglavarstvo Vodica zajedno s udruženjem proizvođača iz Domovinskog rata organiziralo je komemorativni skup na vodičkom gradskom groblju. Nakon skupa u crkvi sv. Križa služena je misa zadužnica, za sve poginule branitelje.

Dječji vrtić »Bosiljak« u Primoštenu upisao je za ovu godinu 50 djece, što je u odnosu na prošlu godinu manje za cijelu jednu odgojnu skupinu. Dječji vrtić »Baturica« u Rogoznici koji djeluje u sklopu iste ustanove u ovoj školskoj godini ima 35 upisanih mališana. Participacija roditelja iznosi 100%.

sit će 250 kuna po djetetu što je u odnosu na prošlogodišnju cijenu uvećano samo za porez na doniranu vrijednost, dok će roditelji koji imaju dvoje djece u vrtiću plaćati za 20 posto manju cijenu.

• • •

Nezavisni sindikat zaposlenih u srednjim školama odustao je od nastavka štrajka za nastavnu normu ali uz ostale školske sindikate nastavlja sindikalnu borbu za proračunska sredstva. O ovome je pročelnici županijskog ureda za prosvjetu Živanu Podrug izvijestila Ankica Spahić, sindikalna povjerenica ovog sindikata za Šibensko-kninsku županiju.

• • •

Na sastanku čelnika šibenskih ograna oporbenih stranaka HNS-a, HSS-a, LS-a i SDP-a utvrđeno je da se načela za oporbenu suradnju i postignut dogovor o temama za buduće razgovore koji bi trebali biti redoviti. Tom prilikom čelnici oporbenih stranaka razgovarali su i o tragičnoj smrti Ricarda Cettine, te je u ime građana Šibensko-kninske županije i grada Šibenika izražena sućut njegovoj obitelji. Kako bi se razjasnile sve okolnosti vezane uz smrt talijanskog turista, vijećnici oporbenih stranaka HNS-a, HSS-a, LS-a i SDP-a zatražili su izvanredno zasjedanje Županijske skupštine i otvaranje rasprave na predstojećoj sjednici Gradskog vijeća.

Pripremila: A. GRCIĆ

EUROPSKI HUMANITARCI ODRŽALI SEMINAR U PRIMOŠTENU ECHO - POMOĆ ZA VIŠE OD STO TISUĆA GRAĐANA HRVATSKE

Humanitarna udruga Evropske zajednice (ECHO) u Primoštenu je od 12. do 14. rujna održala seminar za područnike koje djeluju na prostoru Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Savezne Republike Jugoslavije.

Tijekom trodnevnog savjetovanja u Primoštenu evropski humanitarci razgovarali su o problemima i programu rada u sljedećem razdoblju. Prema riječima Richarda Lewartowskog predstavnika ECHO-a za sve tri zemlje, ta organizacija u Hrvatskoj djeluje od 1991., a pomaže više od sto tisuća građana hrvatske i srpske

nacionalnosti. Osim što raspodjeljuje humanitarnu pomoć, ECHO sudjeluje i u obnovi porušenih kuća, osobito na području istočne Slavonije.

Koordinacija u distribuciji pomoći uspostavljena je s Uredom Vlade RH za prognanike i izbjeglice, a humanitarne pošiljke stižu od Međunarodne organizacije crvenoga križa, kao i od Hrvatskoga crvenog križa.

Osim u tri države nastale na području bivše Jugoslavije ECHO sudjeluje u pružanju humanitarne pomoći u više od 60 zemalja, gdje je izražena potreba za takvom pomoći.

S.P.

Rade Ivas primio je ovogodišnji »Brončani cvijet«: Vodice u visokom društvu s Porečem i Opatijom!

Svečanom dodjelom na grada u vodičkoj »Punti«, proteklije subote završena akcija »Biram najuređenje mjesto – turistički cvijet 1998.«, koju su i ove godine proveli Hrvatska radio-televizija i Hrvatska turistička zajednica. Ocjenjivala su se četrdeset i dva jadranska ljetovališta, a prvo mjesto – s nagradom »Zlatni turistički cvijet« pripalo je Poreču. Srebrni cvijet otiašo je u Opatiju, a treće mjesto podijelile su Vodice zajedno s gradom Hvarom. Nagrade su predstavnicima najuređenijih ljetovališta uručili Sergej Morsan, ministar turizma, član uprave HRT Mirko Galić, a Marijan Bulat, direktor Glavnog ureda Turističke zajednice Srebrenice je cvjetove uručio Radi Ivas, gradonačelniku Vodica i njegovom hrvatskom kolegi Nikoli Zaninoviću. Na svečanosti u novouređenom hotelu Punta bili su nazočni i predsjednik Vlade Zlatko Mateša, ministar unutarnjih poslova Ivan Penić, predsjednik uprave HBOR-a Anton Kovačev, saborski zastupnici te di-

rektori i predsjednici turističkih zajednica 42 jadranska ljetovališta koja su i ovoga ljeta bila ocjenjivana tijekom akcije »Turistički cvijet«. Domaćini visokih gostiju bili su Ivo Baica, župan Šibensko-kninske županije, Rade Ivas, gradonačelnik Vodica i Franjo Čeko, šibenski gradonačelnik.

Pored »cvjetnih« medalja, u Vodicama je dodijeljeno i tri deset i devet plaketa gradovima, tvrtkama i državnim institucijama, a doprinos u pripremanju i odvijanju ovogodišnje turističke sezone. Među nagrađenima je i MUP Hrvatske, zaslužan za iznimno dobre sigurnosne prilike, a plaketu je u Vodicama primio Ivan Penić, ministar unutarnjih poslova RH.

Gostima na ovogodišnjoj svečanosti dodjeli Turističkog cvijeta dobrodošlicu je pozeljao gradonačelnik Vodica i njegovom hrvatskom kolegi Nikoli Zaninoviću. Na svečanosti u novouređenom hotelu Punta bili su nazočni i predsjednik Vlade Zlatko Mateša, ministar unutarnjih poslova Ivan Penić, predsjednik uprave HBOR-a Anton Kovačev, saborski zastupnici te di-

tu turističkog oporavka, i sa svojih 10 tisuća postelja u privatnom smještaju značajan su dio hrvatskog turizma. Ivo Baica, župan Šibensko-kninske županije, izrazio je zadovoljstvo što će Šibenska rivijera, prema svemu sudeći, ove godine ostvariti 20 posto više noćenja nego lani, kada je zabilježeno 1,3 milijuna noćenja. Marijan Bulat, direktor Glavnog ureda TZ, govorio je o sve boljim učincima akcije »Turistički cvijet« na izgled mnogobrojnih jadranskih ljetovališta, a uzvanicima se obratio i Đuro Tomljenović, urednik gospodarstvene redakcije HRT-a. – Ova je akcija izuzetno pridonijela da se naši gosti ovdje osjećaju ljepše i ugodnije nego kod kuće. Ono što je važnije od svih brojki jest naš osjećaj da turizam, koji smo i ovom akcijom dokazali i potvrdili visoku kvalitetu hrvatskog turističkog proizvoda – kazao je ministar turizma Sergej Morsan, uz napomenu da su pripreme za narednu turističku sezonu već započele.

B. PERIŠA
(Snimio: R. GOGER)

PROSLAVLJENA 700. OBLJETNICA ŽUPE GREBAŠTICA

ŽUPNIK MORA ŽIVJETI SA SVOJIM ŽUPLIJANIMA

Ugodini proslave 700. obljetnice Šibenske biskupije i župe Grebaštica proteklog je vikenda obilježila sedam stoljeća postojanja. Svečanu svetu misu predvodio je šibenski biskup msgr. Ante Ivas, koji je brojne okupljene vjernike podsjetio na važnost jubileja koji se slavi ističući kako je danas sve više ispraznih slavlja kojima se čovjek prepuna stražeti zabravio od sebe, života i svijeta koji ga okružuje.

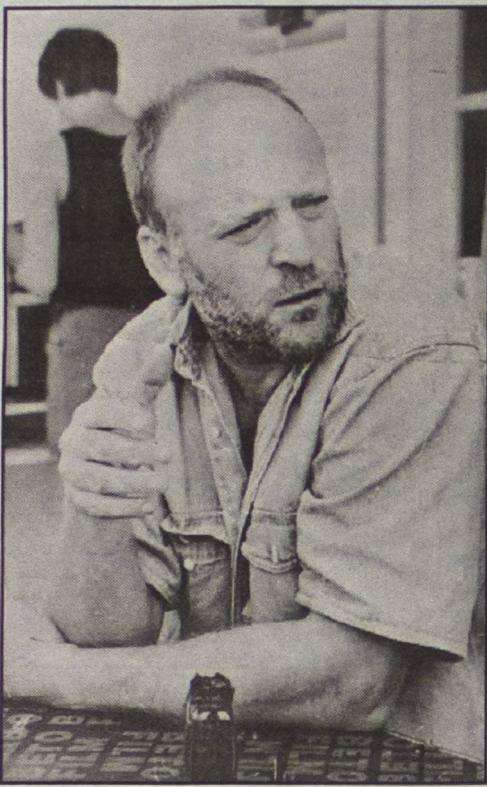
Misnom slavlju prethodilo je kraće predavanje iz povije-

sti grebaštičke župe koje je održao Joško Zaninović, kustos drniškog muzeja, nakon čega je oko crkve održana procesija. Poslije mise nastupio je ansambel Bonaca koji je izveo nekoliko duhovnih skladbi sa svog najnovijeg albuma »Zdravo, o zvjezdama mora« na kojem se nalaze i dvije pjesme koje je napisao biskup Ivas (Gospo od Tarca i Gospo od Vrpčaja).

Župa Grebaštica danas broji oko tisuću žitelja i premda je riječ o jednoj od najstarijih šibenskih župa don Ivica Boko tek je drugi župnik koji

u novije vrijeme živi sa svojim vjernicima. Mladi župnik smatra kako je neživljije sa svojim vjernicima bio i jedan od razloga što su župna crkva i mjesno groblje na kojem se crkva nalazi bili relativno zapušteni. Ovih su dana, na poticaj župnika mještani uredili okolni crkve.

Obilježavanje 700 godina župe Grebaštica završeno je pučkim slavljem na grebaštičkoj rivi, a uz ugostiteljsku ponudu mještani su se mogli zabaviti i uz nastup KUD-a »Bedem« i ansambla »Bonaca«. M.L.

Ivo Deković - Do sada smo iz mora uzimali vrijeme da mu počnemo vraćati!

Ivo Deković je rijetka ptica na hrvatskom likovnom nebnu. Taj redovni profesor na Fakultetu za dizajn i video u Aachenu, prema mišljenju mnogih povjesničara umjetnosti i kritičara jedan je od najznačajnijih hrvatskih videoumjetnika. Deković iz sebe ima brojne nagrade osvojene na njemačkim videofestivalima, iznimno zapažen nastup na venecijanskom Biennalu kada je ratne 1993. predstavljao Hrvatsku, a dvije godine kasnije u Kairu je osvojio prvu nagradu na V. međunarodnom biennalu. Uzimajući kao glavnu temu svog najnovijeg projekta mit o Odiseju i njegov povratak u Itaku, često ometano svakojakim nedaćama i izazovima, nadahnut višeslojnosti i simbolikom tog putovanja i sam Deković vraća se svom zavičaju i moru čije gotovo arhetsko značenje konstantno nadražuje njegov umjetnički nerv. Tako je nastala i podvodna umjetnost pod morem ili jednostavno - sub art. Obiteljska kuća u Ražnju kod Rogoznice i more ispred nje postale su središnje mjesto događanja Dekovićeve sub art umjetnosti.

Sub art - multimedijalni projekt

Sub art je zapravo multimedijalni projekt koji je prije nekoliko godina pokrenuo i osmislio Ivo Deković, a ove je godine održana i prva sub art radionica koja je okupila petnaestak mladih umjetnika, mahom Dekovićevih bivših i sadašnjih studenata. More ispred kuće, a riječ je o površini od dvadesetak četvornih metara za koje je Deković dobio koncesiju, postalo je podvodni atelier i sub art galerija. U moru je postavljena i specijalna kamera koju su konstruirali sami studenti, a koja je povezana sa studijem u kući gdje se preko monitora prati sve što se u podvodnoj galeriji događa. Sub art ima i svoje stranice na Internetu koje se otvaraju ukucavanjem adrese www.sub-art.com na kojoj svaki korisnik najrašireni svjetske računalne mreže može dobiti iscrpne informacije o tomu što je sub art te vidjeti radove nastale u radionici. Pritisak jednog botuna do 16. rujna do kada je trajala radionica, bilo je moguće iz bilo kojeg dijela svijeta pretraživati podmorje ražanske uvale budući da je na Internet bila priključena i po-

U RAŽNU ODRŽANA PRVA SUB ART RADIONICA DUGO ODISEJEVO PUTOVANJE DO INTERNET

Multimedijalni projekt nazvan sub art osmislio je i pokrenuo prije nekoliko godina Ivo Deković, jedan od najznačajnijih hrvatskih videoumjetnika - U radu ovogodišnje radionice nadahnute Odisejevim lutanjima sudjelovalo je petnaestak studenata iz Splita, Aachen i Kölna, a postavljene instalacije u jedinstvenoj podvodnoj, sub art galeriji mogli su razgledati i korisnici Interneta. Sve što se radilo ove godine u podmorju Ražnja bit će predstavljeno na izložbi u Aachenu, 15. studenoga

dvodna kamera, koja se poput elektronskog ronioca po željama korisnika mogla pokretati gore - dolje, lijevo - desno, čak i švenkat, te zumirati postavljene instalacije. Ukratko, bez obzira na to koliko se daleko nalazili od Ražnja na taj se način mogli biti posjetitelj ove jedinstvene, sub art galerije.

Ispit pod morem

Za razliku od korisnika Interneta, umjetnici su morali proći i školu ronjenja, koju je u okviru radionice vodio Slobodan Macura, vlasnik ronilačkog kuba ADA. Sudionici ovogodišnje sub art radionice bili su studenti iz Aachen, Kölna i Splita. Zanimljive radove ostvarili su Kristina Restović koja je potopila ploče s nazivima ulica Venecije aludirajući na taj način na sudbinu grada koji tone. Ivan Bura pod morem je postavio ljestve o koje je objesio boce s fotografijama glave i rendgenske snimke dijelova tijela, a povjesničar umjetnosti Toni Horvatić iz Šibenika, koji živi i radi u Splitu, trebao bi postati kustos sub art galerije. Dekovićevi studenti iz Aachen radili su uz nekoliko umjetničkih radova i dokumentirani te reklamni film o radionici, a pripremaju i knjigu o sub artu. Bivši studenti, koju u Kölnu imaju svoju vlastitu dizajnersku tvrtku, Jörg Thommes, Ingo Pelmer i Stefan Müller tvorci su spomenute interaktivne videokamere, a stranice na Internetu oblikoval je Lars Banka. Svoj ovogodišnji rad Ivo Deković je nazvao

Grupni portret: profesor, studenti i friško udomljeni mačak

Jedna od soba u kući pretvorena je u studio iz kojeg se prati sve što se događa u podvodnoj galeriji

Sub art chair, koji je umjetnik potopio na dubinu od pet metara. Studenti bi sjeli na stolac, a monitori i kamere ispred njih omogućavali su im vizualnu komunikaciju sa studijem u kući. Cijeli performanse je zamišljen kao sub art ispit, pa je profesor Deković iz kuće studentima koji su bili pod morem postavljao pitanja na koja su trebali odgovarati.

Suprotno land artu, sub art se odvija pod morem i to je specifičnost ove umjetnosti. U filozofskom smislu ona nije ništa novo, novo je jedino mjesto njena ostvarenja, smatra De-

ković. No, more je i medij koji nameće nek drukčije odnose i pravila ponašanja od oni koji vladaju na kopnu. Ako se tome doda sin bolika kolijevke života koji se na ovom planu začeo upravo u moru, razumljiv je vječni izazov što ga pred umjetnika postavlja more. Zato mu ni Deković ne odolijeva. Odisejevo dugo putovanje počelo je u Itaki. Tu se i završilo.

Marija Lončar

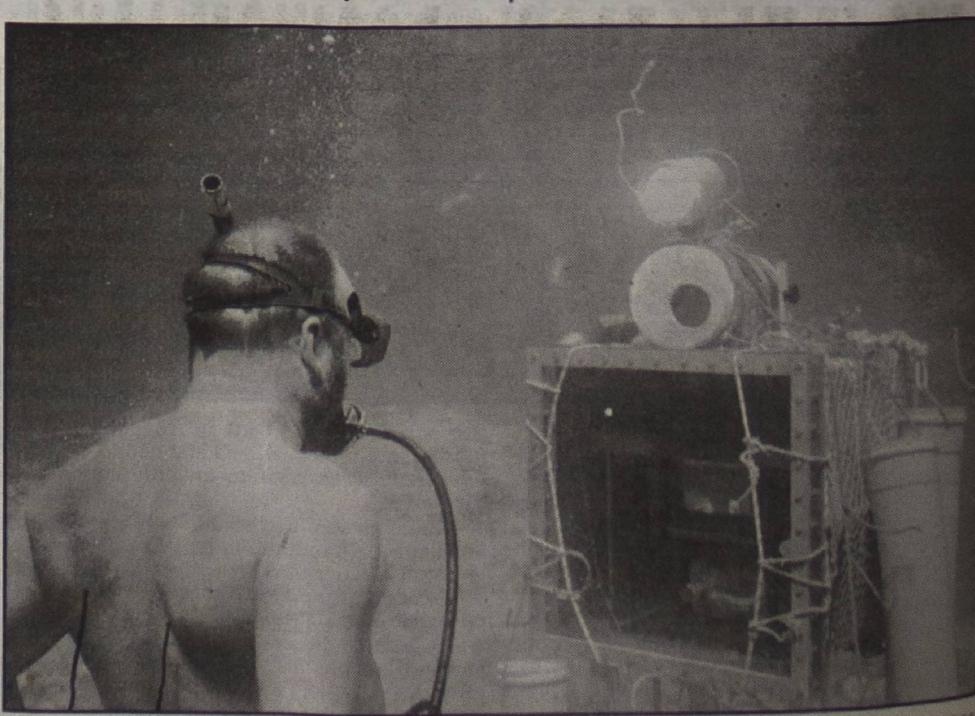
Snimili: Radovan Goger i Ivo Deković (podmorje)

Ljestve s obješenim bocama i rendgenskim snimcima

Sub art chair - ovogodišnja Dekovićeva instalacija

U jubilarnoj godini za Šibensku narodnu glazbu - najstarije kulturno društvo u Šibeniku i jedno od najstarijih u Hrvatskoj, »Šibenski list« u nekoliko nastavaka objavljuje izvukte iz monografije »Šibenska narodna glazba 1848-1998.« autora Darka Gulinu, sadašnjeg predsjednika ŠNG. Monografija će iz tiska izći početkom 1999.

Revolucionarni pokreti koji su se poput požara raširili 1848. godine Europom (povijest je ovu godinu nazvala BURNA 1848.) zahvatili su i austrijsko carstvo. Demonstracije u Beču, do kojih je došlo 13. ožujka 1848. godine protiv Metternichova apsolutizma pretvorile su se u revoluciju. Car Ferdinand I. bio je prisiljen otpustiti ministra Metternicha, proglašiti gradanske slobode i obećati ustav. Revolucija se brzo proširila čitavim carstvom, a prvi glasovi o dogadajima u Beču pronijeli su se 15. ožujka 1848. god. i Šibenikom. Po zidovima šibenskih ulica osvanuli su plakati s krupnim naslovom PEĆATNICA u kojima car javlja da se dozvoljava sloboda tiska, osnivanje narodnih straža, te da će uskoro donijeti ustav.

Pečatnice su smjenjivale jedna drugu, a Šibenčane je zahvatilo revolucionarno raspoloženje. Javila se inicijativa da se u gradu utemelji narodna straža kao organ za održavanje reda. Iako nije bilo službenih uputstava o narodnoj straži nekoliko građana dragovoljno su je utemeljili, a Općina se pobrinula za zastavu. Označke straže bile su bijelo-crvene boje, u svom sastavu imala je četiri satnije od 122 člana, a uporabni jezik bio je hrvatski. U sastav Narodne straže ušla je i Gradska glazba, koja je bila utemeljena znatno ranije – još 1836. prema dokumentu iz Gradskog arhiva.

Od toga vremena uz ovu glazbu vezan je pridjevak »Narodna glazba«, kao neslužbeni, pučki naziv, ili kao dio službenog naziva društva.

Na čelu glazbe nalazio se ugledni Šibenčanin Augustin Djadrov, koji je imao zvanje

U POVODU 150. OBLJETNICE ŠIBENSKOJE NARODNE GLAZBE: ŠIBENIK U OZRAČU REVOLUCIONARNE 1848. GODINE

GLAZBA NASTALA U NARODNIJAČKOM ZANOSU

kapetana, pa iz toga zaključujemo da je glazba po važnosti bila izjednačena sa satnijama Narodne straže, na čelu kojih su također bili kapetani.

Stručni voditelj-kapelnik bio je Mo Karlo Brajer, bivši viši vojni glazbar podrijetlom iz Austrije, s godišnjom plaćom od 500 forinti. Kapelnik je i svirao u glazbi. Odore glazbe bile su modre boje, a prostorije su bile na četvrtom katu tj. potkrovlju kuće Tambača, u sadašnjoj ulici Jurja Dalmatinca 2.

Prvi nastup Gradske glazbe kao dijela Narodne straže bio je 23. ožujka, na svečanostima u Šibeniku na kojima je građanstvo izražavalo zadovoljstvo što je ukinut stari sustav i najavljen novi, koji će se temeljiti na Ustavu. Na gradske ulice izišlo je tri tisuće ljudi, a gradom je stupala Narodna straža s predstavnim lokalne vlasti. Na čelu povorce nalazila se Narodna gradska glazba. Proslava u gradu nastavila se i sljedeća tri dana uz redovito sviranje glazbe. Zadnjeg dana proslave, 26. ožujka narod se sakupio na trgu gdje se mijenjala počasna straža oko zastave, koja je, na kraju, uz pratnju glazbe prenesena u općinsku dvoranu na čuvanje. Sastav glazbe činili su:

Juraj Bracet, Dragutin Brajer Karlo (kapelnik), Adam Butir, Filip Dejuli, Šime Dešković, Frane Difniko, Petar Djadrov, Dujo Djiron, Vice Dominis, Bene Fabioni, Ante Fatika, Vicko Fatika, Lujo Karminati, Mihovil Marenc, Josip Preci, Valentin Preci, Franjo Serić, Lovro Stzgoreo, Spiro Stipančić, Mihovil Stojan, Roko Tikuš, Ante Todeskini, Andrija Unić i Ivan Zampin.

Nemiri i dogadaji iz ožujka 1848. god. osim socijalne nosili su sobom i nacionalnu komponentu. U Dalmaciji, koja je do tada spavala zimski san osluškivali su se dogadaji u Hrvatskoj i Slavoniji.

Tijekom travnja stigao je u Šibenik i Šulekov poziv za sjedinjenje Dalmacije i Hrvatske.

Redali su se politički dogadaji koji će ovu godinu uvrstiti među najznačajnije godine u hrvatskoj povijesti:

– 25. travnja 1848. – ukiđa se kmetstvo u Hrvatskoj

– 7. rujna 1848. – Hrvati dobivaju nacionalnu zastavu

– 10. prosinca 1848. – hrvatski ban Josip Jelačić imenovan je civilnim i vojnim gu-

Sve do 1888. godine, kada je u Šibeniku utemeljen pjevački zbor »Krešimir«, Šibenska narodna glazba bila je prva i jedina hrvatska protuteža talijanskim kulturnim društvima. Unatoč »tolomaškim« pokušajima potpunog zatiranja rada glazbe, samo prividno uspјelim, ŠNG se održala tijekom generacija Šibenčana, uvijek s ponosom ističući hrvatska obilježja

Šibenska glazba 1903. godine

vernjerom Dalmacije, pa su tako hrvatske zemlje u liku jednog čovjeka formalno bile sjedinjene.

Svi ti dogadaji odredili su budućnost i smjer Šibenske narodne glazbe, kao hrvatskog kulturnog društva koje će unatoč pritiscima, sljedećih 40 godina djelovati kao jedino hrvatsko u gradu, i biti protuteža talijanskim društvima. Tek 1888. u gradu se utemeljuje još jedno hrvatsko društvo – pjevački zbor »Krešimir«.

Svakako treba spomenuti dva datuma iz te godine i to: 5. svibnja, kada su glazbari odlučili pokrenuti rješavanje svog pravnog statusa i utemeljiti društvo, jer Narodna straža još nije bila odborenja od nadležnih vlasti (iako je postojala nije mogla biti registrirana jer nije ni izdado zakon o Narodnoj straži)

i 1. lipnja kad su glazbari potpisali Pravilnik u kojem su utvrđena međusobna prava i odgovornosti. Taj je pravil

nik na žalost, nestao iz Muzeja grada Šibenika u vihoru II. svjetskog rata. Vido ga je Damjan Milović u periodu između dva svj. rata i on u svojoj kratkoj povijesti Šibenske narodne glazbe koju je pod naslovom »Na dan 5. svibnja osnovana je Šibenska gradska glazba« objavio u Šibeniku 1953. godine, donosi neke pojedinstvosti iz Pravilnika. Tako saznavajemo da je glazba morala davati dva koncerta mjesečno, a za sere-nade, plesove i sprovode mora se tražiti dopuštenje od kapetana glazbe.

Glazbari su za svoju zaštitnicu uzeli sv. Ceciliju, koja se slavi 22. studenoga, te se od te godine redovito na taj datum upriličavala velika glazbarska fešta, na koju su

osim svih članova društva dolazili i mnogi ugledni građani te predstavnici lokalnih i državnih vlasti.

Nacionalni zanos koji je vladao Šibenikom kulminirao je izborom Hrvata pučanina Nike Koštana za općinskog načelnika, na izborima koji su se održali 23. veljače 1849. godine. Za gradске predstavnike također su izabrani Hrvati.

Bio je to veliki udarac šibenskim Talijanima koji su do tada, unatoč tome što ih je u gradu bilo samo dva posto, držali vlast u gradu. Iz ove godine zanimljiv je dokument gradske preture (kotarskog poglavarstva) iz Šibenika od 20. ožujka 1849. godine u kojem piše o proslavi imendana cara Franje Josipa I.

Veliki datum u šibenskoj

APEL OBAVIJEN GUSTIM, SMRDLJIVIM DIMOM S BIKARCA

GRADSKO ODLAGALIŠTE SMEĆA TRUJE DONJE POLJE, VRPOLJE, DANIO, RAŽINE, JADRTOVAC, BRODARICU, ŽABORIĆ...

O braćamo vam se s velikim ogorčenjem i molimo da nam svojim perom pomognete oko našeg goričeg problema koji nam ugrožava život. Riječ je o gradskom odlagalištu smeća »Bikarac«.

Naše gradsko odlagalište otpadnog materijala jest »Divlji deponija« jer njegov rad odnosno odlaganje nije organizirano, već se samo smeće odlaze i pali bez ikakvih kriterija.

Uslijed takvog postupanja svakodnevno se stvaraju velike koncentracije dima i plinova neugodnog mirisa. Već i prostim okom vide se oblaci puni otrovnih isparanja, koji ugrožavaju naše životne prirodne i sve što diše.

Naše akcije u tom pravcu bile su sljedeće: u svibnju smo uputili jednu pismenu prijavu Inspekcijoj službi pri Uredu za zaštitu okoliša, a istovremeno razgovarali s direktorom »Gradsko čistoće« g. Stančićem, međutim, niti od jednih, a ni od drugih nemamo nikakvih rezultata. Mada nam je gosp. Stančić obećao da će se pridržavati nekakvih kriterija te da će ot-

pad posipati jalovinom i tako stvoriti pokrovni sloj koji će štititi od izbjeganja dimova i plinova opasnih za okolinu. Bikarac i dalje truje. Ovi smo dana podnijeli zamolbu Gradskom poglavarstvu da nam u tom pravcu pomogne i utječe na Upravu Čistoće da ispunji minimalno-tehničke uvjete pri odlaganju smeća: da smeće prekrije jalovinom kako bi se zaštitilo od izbjeganja plinova i otrovnih dimova. Stoga vas moli-mo da nas posjetite i uverite se kako to izgleda ispod svakoga nivoa u ovom civiliziranom društvu.

Ugrožena naselja

Danila	(Vuković Željko)
Ražine	(Vučenović Vinko)
Jadrtovac	(Marić Miroslav)
Brodarica	(Radmilović Perić)
Žaborić	(Sarlija Božidar)

PISMA ČITATELJA: MI I NAŠA DJECA

TKO JE ZAKAZAO U ODGOJNOM LANCU?

Čini mi se da su ljeplji, krotkiji, razumniji... od svih mladih koje sam videla putujući i boraveći u raznim sredinama - mlađi Šibenčani i Šibenčanke.

Čini mi se da ih se može uputiti na pravi put, da im se može dokazati kako je smjer kojim idu pogrešan, da je to, prije svega, put u beznade. Ali, kako, i tko ih to može uvjeriti da je dan za djelatnost, a ne za odmor?

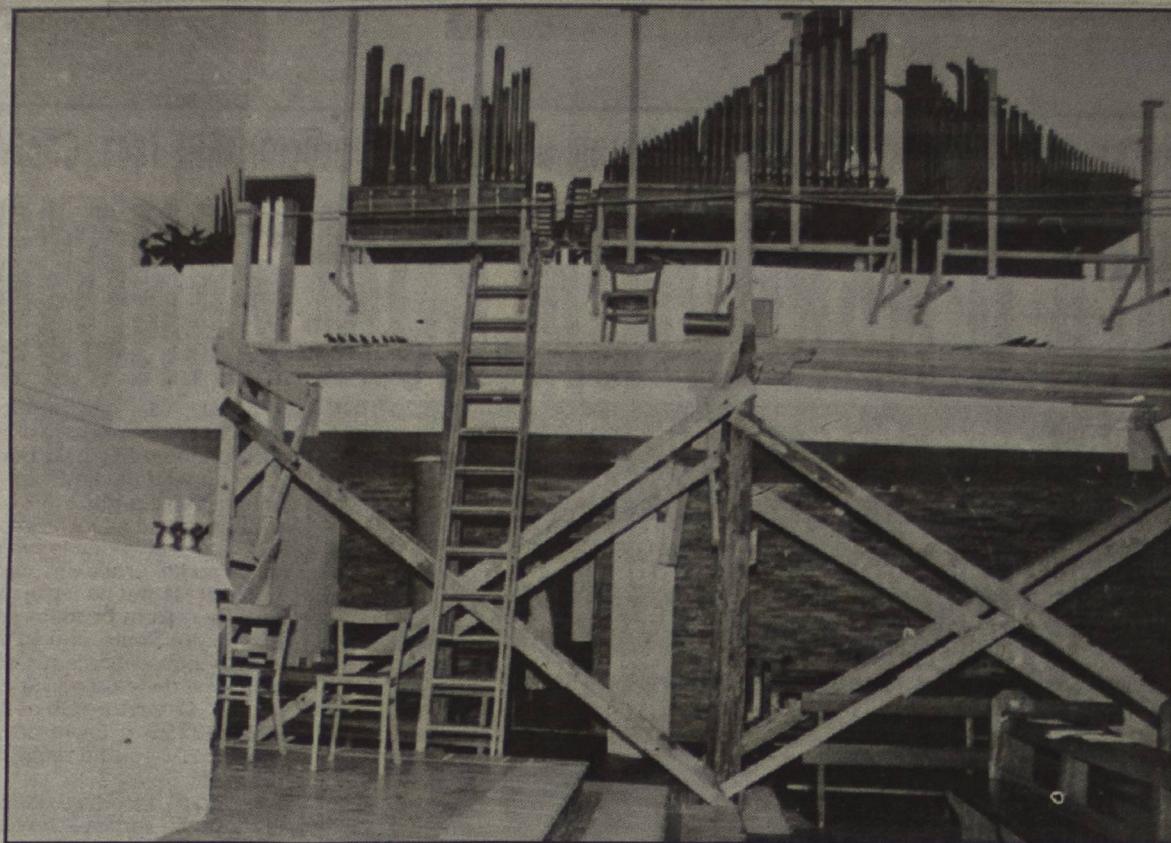
Tko ih može uvjeriti da glazba koju slušaju i filmovi koje gledaju razaraju njihovu mlađu dušu, da ih svaki udarac bubnjeva povlači naniže?

Tko ih može uvjeriti da nije sve dopušteno, da postoji

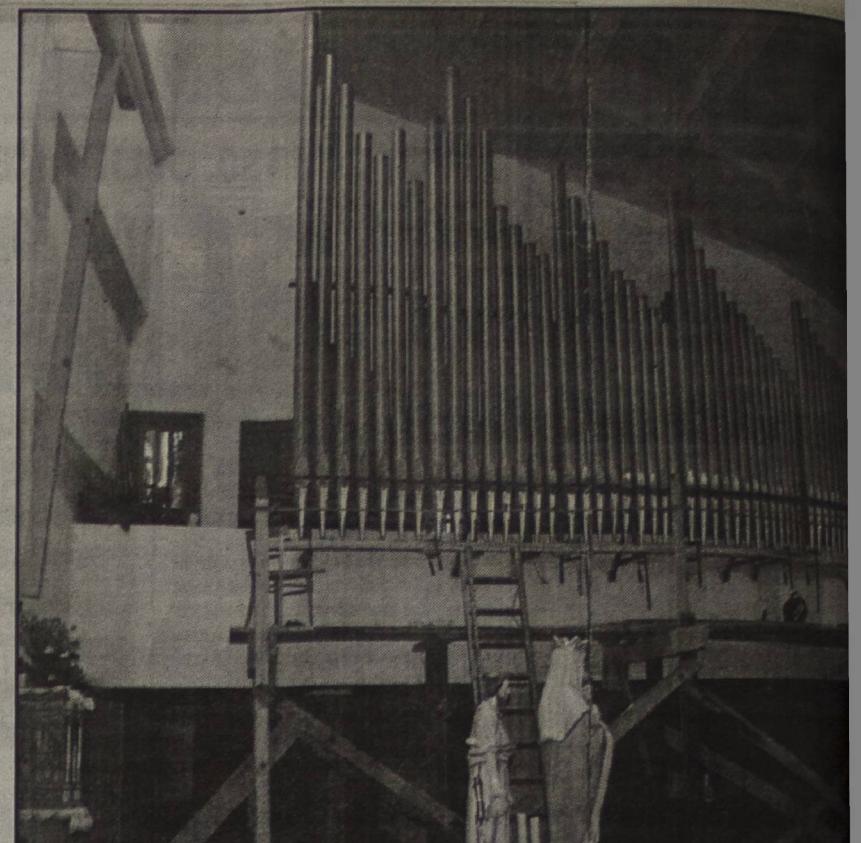
stanoviti red koji treba poštovati? Kako, prije svega, probuditi mladost i radost u njima? Tužno ih je promatrati kako u poslijepodneva, iznurenje od noći, sjede na terasama, otre-saju pepeo s cigareta i lijeno brbljaju - zapravo, najviše ogavaraju? Bez svjetla u očima, bez stvaralačkog žara... Tko je u odgojnog lancu zakazao?

Roditelji - koji ih, iako su većinom u neimaštini - prelijepo odijevaju, dopuštaju im voziti fine automobile i ostavljaju ih da do 4 ujutro tumaraju ulicama i poručuju jedni drugima: »Reci mojoj materi da san ostala kod nekih prijatelja...«

Jer, ipak postoji netko tko vas silno voli! Marija HRSAN, Šibenik

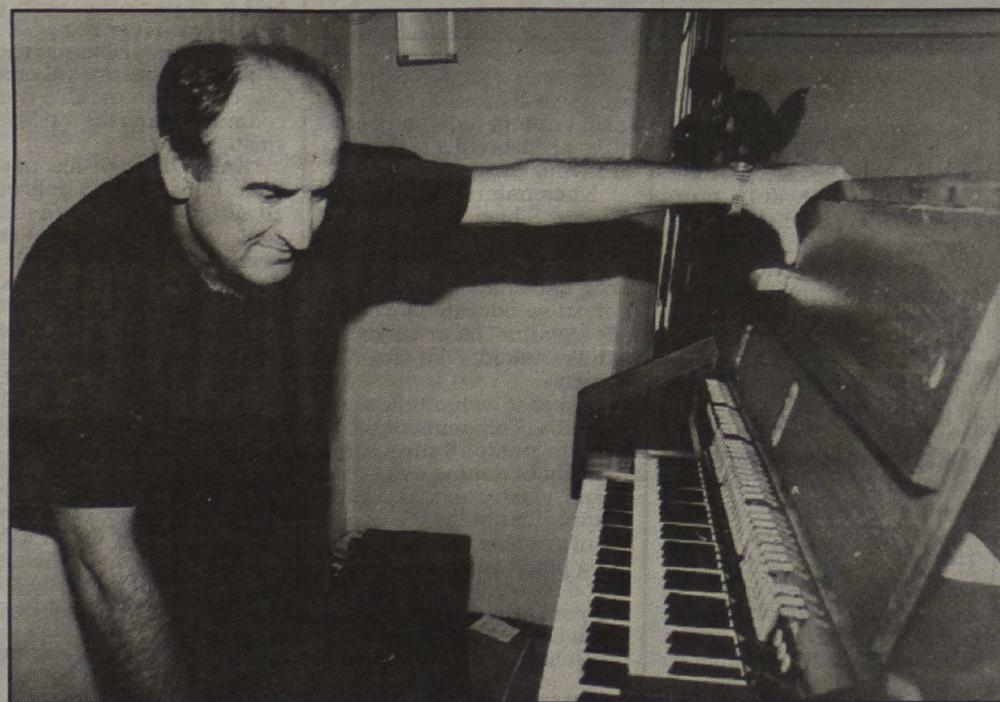
Pogled na orgulje tijekom montiranja

Ovako bi u konačnici trebale izgledati ražinske orgulje

U NOVOJ ŽUPNOJ CRKVI U RAŽINAMA POSTAVLJAJU SE ORGULJE

KOLAUDACIJA SREDINOM LISTOPADA

Župnik don Tomislav Puljić: Bog je ljepota, a ne samo vječnost i dobrota

Nova crkva sv. Josipa Radnika u Ražinama, sagradena u veljači ove godine i dalje privlači pozornost prolaznika. Gotovo da nije prošao tjedan a da barem po dvije skupine svećenika, časnih sestara, arhitekata ili običnih putnika namjernika ne dođu razgledati tu imponantnu građevinu. U urbanističkom kaosu ražinskog radničkog naselja ona nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Taj dojam još više naglašavaju uređeni okoliš crkve i veliki travnjaci koji su preživjeli i ljetne žege. Na pitanje čemu tako bogata crkva u župi očigledno ne baš imućni stanovnika, don Tomislav Puljić odgovara kako su *Bog i ljepota, a ne samo vječnost i dobrota!* I zaista, tom župniku koji se deklarirao kao žestoki neprijatelj kiča treba dati priznanje što je

angažirao poznatog arhitekta Nikolu Bašića, a Križni put oslikao je akademski slikar Mile Skračić. Skračić je i autor velikog vitraža koji prikazuje sv. Josipa Radnika.

Ražinska župna crkva koja je nastala na mjestu stare crkve i po mišljenju mnogih stručnjaka jedna je od iznimno uspjelih adaptacija, može se pohvaliti i ugrađenim klima uređajem. No, poduzetni župnik nije stao na tome. Ovih dana postavljaju se orgulje, treće po veličini u biskupiji. Riječ je o rabljenim, ali dobro očuvanim orguljama nabavljenim u Münchenu.

— Orgulje su kraljica svih instrumenata. One imaju i snažan kulturološki značaj i ja se nadam da će već od sljedeće godine na njima vježbati i koncertirati polaznici Orguljaške ljetne škole. Da je riječ o zaista velikom in-

U imponantnoj crkvi koju gotovo svakodnevno posjećuju svećenici, redovnici, ali i putnici namjernici iz cijele zemlje, ovih se dana postavljaju orgulje treće po veličini u biskupiji. Ukupno 26 registara i tri tisuće cijevi bit će smješteno na maloj galeriji desno od prezbiterija, dok će se sviračnik s elektromagnetskim prijenosom nalaziti nasuprot galerije

strumentu govoriti podatak da ima 3000 cijevi i čak 26 registara — kazao je don Tomislav Puljić.

Koliko je kupnja orgulja stajala župnik nije htio reći, ali je napomenuo kako je cijena bila povoljna budući bi nove s tolikim brojem registara stajale više od 500 tisuća njemačkih maraka. Do konca mjeseca orgulje bi trebale biti postavljene, nakon čega će uslijediti ugađanje instrumenta, a sav taj posao obavlja poznati hrvatski orguljar Marko Rastija, koji je restaurirao i neke šibenske orgulje.

Zanimljivo da projektant nije predviđao mjesto za orgulje, pa će one biti smještene na maloj galeriji desno od prezbiterija. Sviračnik će pak biti postavljen nasuprot galerije a zrak će se u svirale upuhivati elektromagnetskim prijenosom. Ove orgulje izgradene su 1966. godine u radionici Guida Nanningera a župnik don Tomislav Puljić s ponosom naglašava kako su od njih veće samo one u katedrali sv. Jakova i Heferenove u crvi sv. Frane. Naravno ljepota ovog instrumenta nije u njegovoj veličini, već zvučnosti koja će se moći doživjeti 11. listopada kada je najavljen blagoslav i kolaudacija orgulja.

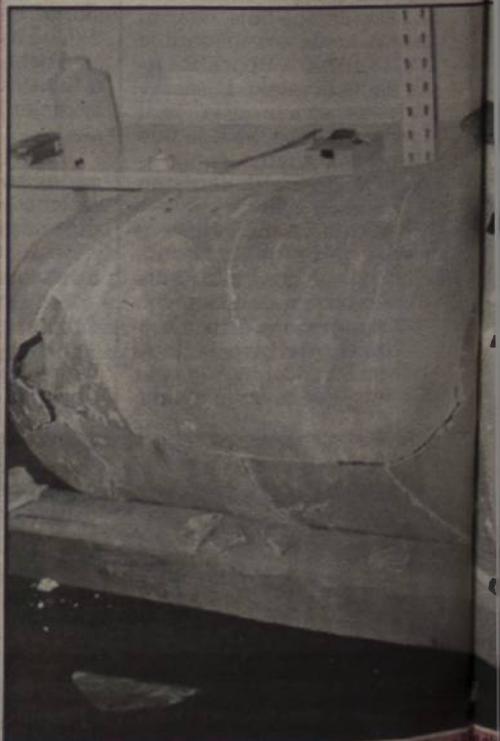
M. LONČAR
(Snimio: Radovan GOGER)

**DRNIŠKI MUZEALCI JOŠKO ZANINOVIC I D
PRONAŠLI VRJEDNE ARHEOLOŠKE N**

AMFORA IZ POL

Družinski muzealci Davor Gaurina i Josko Zaninović osim što vrijedno rade na prikupljanju arhivske grade iz povijesti nekadašnje općine Drniš veliki dio svoje energije utrošili su u istraživanje arheoloških lokaliteta na tom području. Najnovije takvo istraživanje u Petrovu polju, točnije na potezu Gradac-Balci iz plodne petropoljske zemlje na svjetlo dana i pod kritički sud i znanje mlađih povjesničara iznjedrilo je amforu i posudu od *terre sigillate* čiji nalaz datira u 2.-3. st. n.e.

O samom nalazu i lokalitetu kustos Muzeja drniške krajine Jana kaže: «Na je pronadeno se u trag rimski srednjih dana se nalazio antičkog grada, danas Balci u Umiljanović lost, lokalitet je stiran tijekom se neprijatelj ukopavali i talili stratigrafski sata. No, arheolog va i raspon njezina najvećih

Osobit primjerak među antičkim posudama: amfora iz

Klub Šibenčana »Škola« u prvi je šest mjeseci svog djelovanja organizirao brojne kulturne događaje i prema rječima predsjednika Mihovila Đorđa Batinice značajno obogatio šibenski kulturni život. Gotovo da nije protekao tjedan da u »Školi« nije održan neki koncert ili pjesnička večer. Statistički podaci govore o ostvarenih četrdesetak glazbenih i poetskih večeri. U prostorijama kluba na Gorici svoje su prve javne nastupe održali mnogi šibenski pjesnici, ali i oni već afirmirani poput Mladenca Bjažića i Stjepana Gulina. Tu je svoj prvi koncert imala i klapa Fortica, ali i dobro poznata Jadrija, Maslinica, Bonaca... Svoj najnoviji album promovirali su i sve popularniji i traženiji Berekini, te mali Luka, petogodišnji pjevač iz Zadra koji je ovog ljeta izdao i prvi CD pod nazivom »Berekin«. Za mnoge goste ovoga

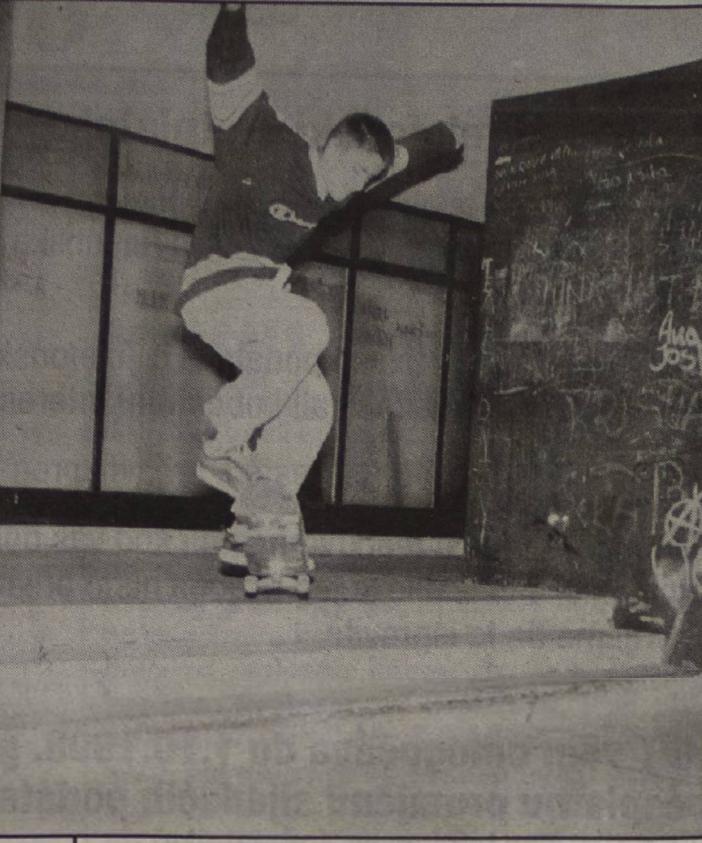
POLA GODINE KLUBA ŠIBENČANA »ŠKOLA«

OBOGATILI KULTURNI ŽIVOT ŠIBENIKA

dišnjeg Međunarodnog dječjeg festivala »Škola« je bio. Odazilo se tamo u miru pojesti porciju triptica i pogledati No, Batinica ipak u prvi plan uvijek ističe kulturno-umjetničku aktivnost kluba, podsjećajući kako su neki članovi istaknuti doživljivali kao modernu šibensku tovernu. »Škola« je imala 270 članova a osim kulturnih događaja koja će i dalje organizirati u Šibeniku, planira svoje programe ponuditi i drugim mjestima u Županiji.

— Osnovna zadaća kluba je promicanje tradicije i kulturne baštine šibenskog, darskog i kninskog kraja. Sada kad je u darskoj djelatnosti potvrdili u središtu Županije, planiramo i to da zato je Batinica.

ŠIBEN-
SKI
SKEJTERI
TRAŽE
PRO-
STOR ZA
VJEŽBA-
NJE

Roditelji Šibenskih skejteri najavili osnivanje kluba

Kada je osamdesetih godina skateboard preplatio europske ulice tom izazovu nisu odoljeli ni mlađi u Šibeniku. Ali, rat je učinio svoje. Ipak, nakon višegodišnjeg zatišja šibenski skejteri ponovo su se probudili. Štoviše, danas ih ima više nego ikada. Ni malo čudno jer taj sport, a prema mišljenju mnogih riječ je zaista o sportu koji ima svoja pravila i propozicije, svoja natjecanja, danas ima sve više pobornika širom svijeta. U vrijeme kada subkulturna više nije nešto što se događa tek na granicama kulture, koja, uostalom, na kraju devedesetih traži i vlastito propitivanje, kultura ulice, čiji je izdanak i skateboard, postaje sve značajnija.

Tako će ovog vikenda u Zagrebu biti održan veliki Street festival na kojem će svoje umijeće pokazati i mnogi hrvatski skejtere može pratiti i to je ujedno jedan od lokaliteta na kojem se nalazio stambeno-gospodarski objekt, koji zapravo pripada lancu takvih objekata smještenih uzduž antičke ceste Magnum-Promona. Prema našim spoznajama, to je deseti takav lokalitet na tom pravcu.

Uломci amfora skupljeni su i zajedno s posudom od terre sigillate preneseni u Muzej drniške krajine gdje je napravljena obrada materijala. Amfora koja je sačinjavala glavni grobni nalaz u cijelosti je sastavljena i spada u red iznimno velikih posuda takve vrste. Visine oko 1,4 m, posuda od terre si-

ri. U Šibeniku oni su još uvek marginalizirana grupa koju gnevnici prolaznici ili stanovnici zgrada ispred kojih vježbaju uznenireni bukom nazivaju bandom i huliganima, te pozivaju policiju koja u ime javnog reda i mira skejtere naprsto rastjerava.

Banditi ili sportaši?

Šibenski skejteri svake se večeri okupljaju na jednom od šibenskih trgov: u igri su najčešće trg ispred Krešimirova doma, onaj iza robne kuće "Baldekin shop", te Trg Pavla Šubića I., ispred kina Šibenik koji je i najbolji za vježbanje. Uz dvadesetak skejtera, a manom su to mlađi u dobi od 16 godina, tu je još i desetak roller. Najstariji među njima su Dino Gović (21) i Nenad Bolanča (21) koji skate voze već deset godina i sudjelovali su

na nekoliko natjecanja. Kažu kako je za svladavanje brojnih trikova važna dobra kondicija, ali i koncentracija. I premda nema dana kada ne padnete i nabijete barem jedan dio tijela, opasni padovi ipak se rijetko događaju. Ono što promatračima izgleda kao opasna vratoloma i nije tako strašno, kazali su šibenski skejteri iznenadeni pozornosću koju im je udijelila naša novinarska ekipa.

— Nitko nas ne shvaća ozbiljno! Kad bismo imali nekačav prostor za vježbanje ne bi

samo nikomu smetali, a ni nama nitko ne bi smetao! Uostalom, nije nam jasno zašto bi vožnja skateboarda bila manje ozbiljna stvar od toga da, primjerice, 11 ljudi naganja jednu loptu!

Vožnja na trgu ispred kina Šibenik ljeti bi potrajalala čak iza ponoci zbog čega su prosvjedovali gosti hotela "Jadran".

Gdje god dođemo, svaki nas tjeraju i zovu policiju, kažu šibenski skejteri. Jere Blažević priča kako su prije vježbali u Crnici u bazenu dok još nije bio obnov-

ljen, no sada su prognani i odatle.

— Mogli bismo tamo opet vježbati zimi kada se baze ispraznili i nije istina da skateboardom oštećujemo bazen, kako su nam rekli!

Ako može splitska Gradska uprava, može li i šibenska?

U mnogim gradovima u Hrvatskoj odnos gradskih vlasti prema skejterima danas se promjenio. Mlađi Šibenčani ističu primjer svojih vršnjaka iz Splita koje su nedavno i posjetili. Naime, Grad Split svojim je skejterima osigurao prostor za vježbanje. Postavljene su skačalice i rampe, sve ono što je potrebno za svladavanje brojnih trikova po kojima se i procjenjuje vještina i iskustvo jednog skejtera. Osim skate parka, Split ima i skate shop u kojem se može nabaviti sva potrebna oprema: daske, kotači, štitnici, rukavice, kacige ...

Nezadovoljni svojim položajem, šibenski skejteri spremni su izboriti se za bolje. Kristian Pašalić shvaća kako bi se trebali čvršće organizirati, te zatražiti od Grada prostor za vježbanje. Njegov otac, spremni je zajedno s drugim roditeljima osnovati klub. Za razliku od njihovih vršnjaka koji su odabrali nogomet, košarku, vaterpolo ili neki drugi sport koji u Šibeniku ima tradiciju, skejteri sami moraju probiti led. Kad ih promatrati s koliko žara manevriraju na svojim daskama i s koliko uvjerenja pričaju o sportu koji je i njihov stil življenja, preostaje vam jedino da im se pridružite u vapaju, u kojem istina, prepoznajete dozu revolte:

— Gradonačelnice, pomozite!

Maria LONČAR

Snimio: Radovan GOGER

GRADONAČELNIČE, POMOZITE!

Dvadesetak šibenskih skejteri svake se večeri okuplja na trgu ispred kina Šibenik gdje vježbaju i svladavaju razne trikove vožnje na skateboardu. Gnevnici prolaznici i gosti hotela Jadran, uznenireni bukom osobito ljeti, nazivaju ih huliganima i bandom. I dok ovaj sport u svijetu dobiva sve više poklonika, a mnogi gradovi u Hrvatskoj, poput susjednog Splita osiguravaju prostor za vježbanje, šibenske skejtere nitko ne shvaća ozbiljno, a policija ih redovito rasjeruje

NA JAVNOJ TRIBINI U DRNIŠU PREDSTAVLJENA KNJIGA TROJE AUTORA »BITKA ZA VUKOVAR«

»U DOMOVINU HRVATSKU I NJEZINU CJELOVITOST NITKO NEMA PRAVO DIRATI«

Ratni izvjestitelj Davor Runtić i legendarni ratni zapovjednik obrane Vukovara Mile Dedaković Jastreb promovirali su knjigu »Bitka za Vukovar« upravo na dan kada su Drnišani prije osam godina prognaviši svoga grada

Slike također je vrlo zanimljiva i na temelju toga nalaza je datiran i lokalitet. Drniški muzealci smatraju da je posuda najvjerojatnije sjeverno-italičkog podrijetla i da je na ovo područje dospjela kao uvozni proizvod. Posebna zanimljivost na toj amfori je reljefni prikaz lavova, što je svrstava u red ornamentiranih posuda.

A.G.

gilate također je vrlo zanimljiva i na temelju toga nalaza je datiran i lokalitet.

Drniški muzealci smatraju da je posuda najvjerojatnije sjeverno-italičkog podrijetla i da je na ovo područje dospjela kao uvozni proizvod. Posebna zanimljivost na toj amfori je reljefni prikaz lavova, što je svrstava u red ornamentiranih posuda.

Govoreći o tome kako je na-

stala knjiga koju su napisali Alenka Mirković-Nad, Davor Runtić i on sam, Mile Dedaković Jastreb je kazao: »Stalno se o Vukovaru piše, no, na žalost, ne onako kako se stvarno sve događalo i ova je knjiga za svoju polaznu točku uzela istinu, i samo istinu. Možda u njoj nešto i nedostaje, ali je zato sve napisano u njoj — istina.

Posebno sam zadovoljan za to što su u njoj svi zemljovid i vojne karte iz kojih se jasno vidi odnos snaga i strateški važnih položaja. A upravo je odnos snaga, ono što smo s ovom knjigom, ne zanemarujući ni jednu drugu komponentu, htjeli javnosti pokazati. Nastavljajući, Dedaković je posebno istaknuo podatak kako je u napadu na Vukovar između sve ostale vojne teh-

nike sudjelovalo oko 1000 tenkova uz još 250 tenkova rasporedenih diljem zapadne Slavonije. Da je Vukovar pao bez otpora, koji je herojski pružao 90 dana, i kroz to vrijeme omogućio da se diljem Hrvatske formiraju brigade i konsolidira obrana, kategorički tvrdim, istakao je Dedaković, da ne bi bilo niti Bljeska niti Oluje.

Osvrćući se na nedavni po-

sjet barunice Margaret Thatcher našoj zemlji gotovo rezignirano Dedaković je kazao: »Baronica Thatcher u razgovoru s predsjednikom Tuđmanom spomenula je Vukovar 11 puta, što na žalost nije slučaj sa sjednicama Hrvatskoga državnog sabora, na kojima se Vukovar spominje vrlo rijetko. A mi Hrvati Vukovar nikako ne smijemo zaboraviti.

Uza sve što se dogodilo tih dana u Vukovaru posebno sam ponosan kao zapovjednik jer u Vukovaru nije bilo ratnih zločina, Haški sud nije podigao niti jednu optužnicu za branitelje Vukovara. Nikome osim svojim vojnicima, predsjedniku Tuđmanu, HDZ-u i vojnicima HOS-a i njihovim strancima nisam dužan zahvaliti za to što Vukovar nije pao bez borbe. A nije pao bez borbe jer se na to malo prostora skupilo toliko ljudi koji su željeli isto i imali hrabrosti i odvažnosti to ostvariti.

Zato u domovinu Hrvatsku i njezinu cjelevitost nitko ne može pravu dirati i posebno me ljuti kada neki stranački čelnici odlaže izvan Hrvatske rješavati i razgovarati o problemima koji su isključivo unutrašnja stvar neke države. Tim rječima Dedaković je završio svoje izlaganje na javnoj tribini u Drnišu.

Govoreći o izboru naslova knjige, Davor Runtić kazao je kako su Alenka Mirković-Nad i on željeli da se knjiga jednostavno zove, Mile Dedaković Jastreb ali je to Dedaković odbio tako da su njemu u čast prve stranice knjige ispunjene njegovim životopisom, kako bi mu barem tako odali zahvalnost za sve što je kao zapovjednik obrane grada učinio za svoje Vukovarce, svoj grad i svoju Hrvatsku.

Anita GRCIĆ

Besplatno! Uvrštenje točnih podataka u Telefonski imenik RH 1998./99.

Popis potrebne dokumentacije

1. Za prijenos preplatničkog odnosa na drugu pravnu ili fizičku osobu
  - ovjerenja izjava dosadašnjeg preplatnika o ustupanju preplatničkog odnosa ili
  - a) u slučaju smrti preplatnika
    - umrlica
    - rješenje o naslijedivanju nekretnine ili drugi dokaz o nastavku korištenja nekretnine gdje je uključena terminalna oprema
  - b) u slučaju razvoda braka ili napuštanja zajedničkog kućanstva od strane preplatnika
    - rješenje suda o razvodu ili drugi dokument iz kojeg se vidi tko se nastavlja koristiti nekretninom
    - izjava članova kućanstva o suglasnosti da novi preplatnik postaje određena osoba iz njihova kućanstva
  - c) u slučaju promjene vlasništva nekretnine
    - u kojoj je terminalni uredaj (kupoprodaja, darovnica i dr.)
    - dokaz o vlasništvu
    - izjava preplatnika o ustupanju preplatničkog odnosa i odustajanju od prava na preseljenje
  - d) u slučaju promjene tvrtke ili statusnih promjena
    - izvadak iz sudskog registra
2. Za promjenu podataka o preplatniku
  - a) u slučaju promjene imena ili prezimena, odnosno stjecanja titule
    - rješenje o promjeni ili dokument koji to dokazuje (npr. fotokopija osobne iskaznice, vjenčanica i dr.)
  - b) u slučaju promjene naziva ulice
    - ne treba priložiti nikakve dokumente

HPT HPT

Besplatno! Višestruki upis podataka u žute stranice Telefonskog imenika RH

Popis potrebne dokumentacije

1. Za višestruki unos podataka u žute stranice telefonskog imenika
  - a) poslovni preplatnik
    - navesti samo djelatnosti pod kojima želi biti uvršten u žute stranice (dokumenti nisu potrebni)
    - b) privremeni korisnik telefonske linije, a preplatnik je druga pravna ili fizička osoba
      - izjava preplatnika o davanju na privremeno korištenje telefonske linije
      - ugovor o najmu nekretnine u kojoj je terminalna oprema

Popis djelatnosti možete dobiti u odjelu prodaje vašeg telekomunikacijskog centra.

Poštovani telefonski preplatnici,

HPT - Direkcija telekomunikacija počela je pripreme za izdavanje novog telefonskog imenika Republike Hrvatske 1998./99.

Uvrštenje nužnih i točnih podataka u Telefonski imenik naša je osnovna zadaća ali i obostrani interes.

Jesu li vaši podaci točni, jeste li prijavili promjene?

Ako nisu, ako je u međuvremenu i kod vas došlo do promjene, a to iz bilo kojeg razloga niste prijavili, sada je vrijeme da to ispravite.

HPT vam omogućava do 1.10.1998. godine besplatnu promjenu sljedećih podataka:
(Vrijedi za sve telefonske preplatnike)

- 1. Prijenos preplatničkog odnosa uz promjenu imena u naslovu preplatnika**
- 2. Promjenu podataka o preplatniku**

KAKO PRIJAVITI PROMJENE? JEDNOSTAVNO!

Prikupite potrebnu dokumentaciju kojom dokazujete navedene promjene (vidi popis potrebne dokumentacije) i dodite u Telekomunikacijski centar Šibenik, Fra Jerolima Milet 2, radnim danom u vremenu od 8 do 16 sati.

Sve dodatne informacije možete dobiti telefonom na broj 336-020 ili 330-158.

Poštovani telefonski preplatnici,

Vi koji se bavite obrtništvom ili privrednom djelatnošću iskoristite prigodu:

HPT vam do 1.10.1998. godine omogućava besplatno dodatno unošenje u žute stranice telefonskog imenika (vrijedi za sve telefonske preplatnike).

Upišite svoje preplatničke podatke u više djelatnosti koje obavljate.

Vaši preplatnički podaci bit će objavljeni uz po jedan telefonski broj u okviru pojedine djelatnosti na ŽUTIM STRANICAMA Telefonskog imenika Republike Hrvatske 1998./99.

KAKO DODATNO UNIJETI VAŠE PREPLATNIČKE PODATKE? JEDNOSTAVNO!

Prikupite potrebnu dokumentaciju (vidi popis potrebne dokumentacije) i dodite u Telekomunikacijski centar Šibenik, Fra Jerolima Milet 2, radnim danom u vremenu od 8 do 16 sati.

Sve dodatne informacije možete dobiti telefonom na broj 336-020 ili 330-158.

HPT

HRVATSKA POŠTA I TELEKOMUNIKACIJE

GOLEM ZNAČAJ NALAZA KAMENE PLOČE NA KOJOJ SU ISPISANA IMENA HRVATSKIH KRALJEVA SVETOSLAVA I DRŽISLAVA

Ponajprije jedno ustvrdjeno: čim je 1885. godine premešten iz Drniša u Knin, Marun je okupio oko sebe nekoliko kninskih rodoljuba, poglavito trgovaca, i ustrojio »Odbor za istraživanje starina u kninskoj okolini«, u nakani da dođe do novca kojim bi i sam mogao otpočeti istraživanja. Tim činom prikupljena su, milodarima, prilično skromna sredstva, ali ipak dostatna da je nijma mogao otpočeti prve rade. »Počevši provoditi svoje plemenite zamisli, Marun je svoje zanimanje u početku usredotočio na dva temeljna zadatka. Želja mu je bila pronaći što više epigrafskih spomenika (poput onog pronađenog u Muču) i, drugo, rješiti neke arheološko-topografske probleme u kninskoj okolini. Prije svega, kako pronaći kninsku katedralu i utvrditi istinitost Ljetopisa Popa Dukljanina prema kojoj je kralj Zvonimir bio ubijen kod spetsih crkvah na Kosovu polju, te provjeriti istinitost u navodu Tomašićeve kronike o ukopu kralja Zvonimira na Kapitulu kod Knina — piše Duje Jelovina. Budući da u godini 1885. radovi na pruzi još nisu bili stigli do Kapitula, Marun je odlučio da i sam otpočne s manjim pokusnim istraživanjima pa je, u potrazi za grobom kralja Zvonimira (prema Tomašićevu navodu), otkrio samo nekoliko grobova iz novije dobi. Iduće, 1886. godine, Marun započinje arheološka iskopavanja na položaju Crkvinu u Biskupiji kod Knina. Tu je, osim temeljnih ostašaka starohrvatske bazilike, otkrio mnoštvo nalaza koji su pripadali arhitektonskim dekorativnim dijelovima crkvenog namještaja. Jeti iste godine na pruzi presijecaju Kapitul i tom prigodom su, među brojnim ulomcima starohrvatskog crkvenog graditeljstva, nadene i dvije ornamentirane kamene ploče ambona na kojima su ispisana imena dvaju hrvatskih kraljeva Svetoslava i Držislava, i uz njih DUX CROATORUM i DUX MAGNUS iz 10. stoljeća. Taj nalaz je od posebne važnosti jer se, osim imena Svetoslava i Držislava, na njemu nalazi pisan etnički i organizacijski pojam Hrvata

sti jer se, osim imena Svetoslava i Držislava, na njemu nalazi pisan etnički i organizacijski pojam Hrvata — DUX CROATORUM. Ovi neočekivani Marunovi uspjesi brzo su u javnosti dobili velik publicitet. Narocito živo su zainteresirali don Franu Bulića, konzervatora Središnjega povjerenstva za starine u Dalmaciji i ravnatelja Arheološkog muzeja u Splitu, pa je, na poziv Odbora, došao u Knin i od tada je Bulić (sve do otvaranja Prvog muzeja hrvatskih spomenika) vrlo često u nj svraćao, dajući stručne upute i savjete pri iskopavanju koje su u to prvo vrijeme Marunu zaista bile od velike koristi. Kako bi Odbor došao do potrebitog novca za nastavak istraživanja, početkom 1887. godine obratio se za pomoć hrvatskom narodu posebnim proglašom što ga je sastavio Bulić, koji je istodobno u svom časopisu »Bulletinum« napisao članak u prilog istraživanja hrvatskih starina, naglašavajući dodatašnje velike uspjehe. Međutim, Dalmatinsko namjesništvo

u Zadru nije dopustilo Odboru sakupljanje milodara, nego je za to bilo potrebno ustrojiti posebnu udružujuću za istraživanje starina pa je Odbor, opet uz pomoć Frane Bulića, sastavio društveni pravnik i prijavio »Kninsko starinarsko društvo« s ciljem da istražuje i čuva spomenike iz hrvatskoga doba u kninskom političkom kotaru. Tako je, uz punu podršku i pomoć dr. Ante Trumbića i Josipa Alalevića, konačno u Kninu 3. srpnja 1887. godine, na svečan način, ustrojeno »Kninsko Starinarsko Društvo« i održana prva glavna skupština. Na skupštini je izabran prvi upravni Odbor novoustrojenog društva u koji su ušli: dr. Josip Slade, arhitekt iz Trogira, dr. Miho Šimetin, lječnik iz Kaštel Staroga, Dujam Dolić, učitelj i nadzornik iz Sinja, Josip Lovrić i Ivan Dračar iz Knina. Na Marunovu golemu žalost, nitko se od predviđenih stručnjaka nije htio primiti dužnosti predsjednika pa je tako Marun bio prisiljen prihvati se vodenja Društva, ističući pri tome da za to ne-

Natpis Svetoslava vojvode Hrvata i Držislava velikog vojvode, 10. st. (SVETOS)CIV DUX HROATORVM IN TEMPVS DIRZISCLV DVCEM MAGNUM

ma odgovarajući stručnu spremu. S tim u svezi Marun je ispravljeno mjesto društvenog predsjednika, odlaskom dr. Josipa Slade iz Knina, na zamolbu Luje Maruna rado odazvao i prihvatio tu dužnost, poprativši riječima: »Ja ću se prihvati podpredsjedništva, i ostat će stalno u svu buru, koja bi se protiv meni uvitlati mogla. Hrvatske starine za me su svetinja, svjetske samo orude za napredak znanosti. Od tog vremena u Ljubićevu časopisu »Vestnik« stale su se objavljivati »Bilješke« kroz starinarske iskopine u kninskoj okolini, koje su izlazile do 1890. godine. Brojni spomenički nalazi i njihovo brzo izbijanje na javu — piše Duje Jelovina — pobudili su, ne samo kod naših najeminentnijih stručnjaka, Kukuljevića, Račkog, Ljubića i dr., nego i u brojnih rodoljuba, živo zanimanje i veliku radost, pa su Društvo i Maruna osuši priznajima i poхvalama, što im je uvelike olakšalo posao oko prikupljanja novčane pomoći za nastavak istraživačkih radova koju su od tada još više razbuktali.

PRISTAVNICA

O ČEMU JE PISOAO FRANJEVAC GAŠPAR VINJALIĆ

Zarad svog dominantnog strategijskog položaja, Knin i njegova tvrđava imali su kroz cijeli srednji vijek vrlo značajnu ulogu, koja se posebice očitovala u obnašanju nadzora nad važnim raskrižjem putova koji vode iz unutrašnjosti prema jadranskoj obali i obratno. Kninska tvrđava, uz to, igrala je važnu ulogu i u gospodarskom pogledu, jer je dominirala nad plodnim dolinama Kninskog i Kosovog polja, koja su pružala optimalne uvjete za razvoj poljoprivrede i stočarstva. Knin i njegova okolica u ranom srednjem vijeku bili su središte hrvatskog života. Tu su hrvatski župani, knezovi i kraljevi povremeno stolovali, sabori držali, a tu je, poslije ukinuća ninske biskupije oko 1040. godine, ustrojena hrvatska (kninska) biskupija, čija je jurisdikcija sezala sve do rijeke Drave. Sve to dozajemo iz povijesnih dokumenata, dok prve vijesti o arheološkim spomenicima iz vremena hrvatske narodne samostalnosti iz okoline Knina donosi nam oko sredine XVIII. stoljeća, točnije 1746. godine, franjevac Gašpar Vinjalić. U svojem djelu »Compendio storico sulla Dalmazia« opisuje arhitektonske ostatke u Kninu, Kapitulu i Biskupiji kod Knina.

NARCISOV EPITAF

Nije mi teška žed duboka nikad,
ni mlazovi izvora ugodnog
nisu mi škodili, ni narcisi lažni,
nego baš lice.

Samog dok lik obuzima me nježni,
zaželjel cjevolj od njega, al' otkle
poljubac dobih sa dna, za varavom
ljubavlju buknuh.

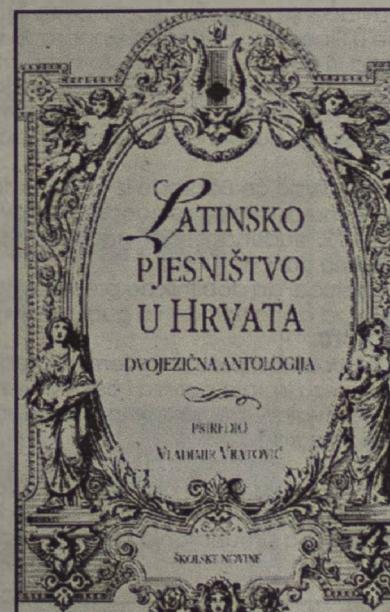
Ne tišti me, dakle, sada urna crna,
nego cvijet me zatvara što moje ime nosi,
procijevatav uvijek i mirše moje
proljećem tijelo.

J. ŠIŽGORIĆ

UGRIMA

Dok u oblasti svojoj, Panonci, silom napose
želi svaki od vas žezlo da nosi ko kralj.
Vodite ratove ljute međusobno u kući svojoj
Tako će uzalud svu vlastitu slabite moć.
Zemun je pao, a slavonska Turčinu robuje zemlja,
Budim pod jaram je djet, Istar je propao s njim.
Nesložni duhom ni oružje svoje ne zdržiste snažno,
Kao da slobodan već Dunav i Budim je grad.
Vlastitu rušite krunu, pa što da vam kažem, Panonci,
Nekada plemenit rod sposoban za svaki rat?
Mudrost u spremnosti leži. Nek Grčka vam primjerom bude
Valjda želite još izginut zajedno svi!

A. VRANČIĆ

stupanj izražajne zrelosti — u klasičnoj latinskoj diktici, stilu i metriči. Tematika pjesama dijelom je antički mitološka, dijelom suvremena prigodna različitim motivima, pa i izrazito nacionalno-političkih, kakva je i snažnom tjeskobom, prkosom i krikom natopljena »Elegia de Sibenicensis agri vastatione« (Elegija o pustošenju šibenskog polja). Zanimljivo je i pismo, u sklopu te zbirke, mladog Marka Marulića koji se divi Šižgorićevu pjesničkom umijeću. Zasigurno treba naznačiti da su u ovoj ediciji (uz Šibenčane Jurja Šižgorića i Antuna Vrančića) zastupljeni Ivan Česmički, Marko Marulić, Karlo Pucić, Ilija Crijević, Jakov Bunić, Ludovik Paskalić, Ivan Bona-Bolica, Ignjat Đurđević, Benedikt Stay, Rajmund Kučić, Brno Džamanjić, Đuro Ferić, Matija Petar Katančić, Džono Rastić i Tituš Brezovački. Nakon pripomene da je tradicija latinske pismenosti u Hrvata »zašla« čak u 8. stoljeće, Vladimir Vratoši uverava: »Probujat će to stvaranje latinsko u Hrvata,

ta od ranog 15. stoljeća i trajati kontinuirano i plodno — u svoj raznovrsnosti tema, metara, oblika i stilskih postupaka — sve do duboko u 19. stoljeće. Nadahnjujući se antikom i suvremenim stoljećima, hrvatski je latinizam živio u europskom ozračju (to je tada značilo: svjetskom ozračju), dosežući, nerijetko i nadilazeći, europsku estetsku mjeru. Latinski su naši pjesnici vrsnoćom stihova, često europske razine, nazočni od Splita, Trogira i Šibenika do Srednjeg i Osijske, Zagreba i Varaždina, od Kotora do istarskih obala. Najviše ih je, doduše, bilo u Dalmaciji, o Dubrovniku da i ne govorim, posebice u doba humanizma i u 18. stoljeću. Samosvijest njihova etnička, zvala se ilirskom, slavenskom ili dalmatinskom, slavonskom ili bosanskom, bila je uvijek — hrvatska. Stranice hrvatskih latinista, mnogih pjesnika kao i prozaika, krepkom riječju suživljuju se s prijelomnim zbiljanjima u povijesti hrvatskog naroda, gorčina

GLAZBENE ČESTITKE

U svim poštanskim uredima Centra pošta Šibenik
IZABERITE
između 500 različitih motiva

UZ LIJEPE ŽELJE - LIJEPAT GLAZBA!

Dioničko društvo za proizvodnju i promet vina, alkoholnih i bezalkoholnih pića

»Vinoplod-Vinarija« d.d. Šibenik, V. Škorpika 2, 22000 Šibenik kojega zastupa predsjednik Uprave Mirko Čala

donosi

PRAVILA NAGRADNE IGRE:

Čl. 1.

Priredivač priređuje za fizičke osobe, kupce bijelog vina »Kornat« nagradnu igru u sjedištu priredivača.

Čl. 2.

Nagradsna igra iz čl. 1. ovih Pravila priređuje se pod nazivom »VINOPLOD-VINARIJA« d.d. ŠIBENIK vas nagrađuje« i započinje od dana objave u javnim glasilima — »Slobodnoj Dalmaciji« i »Šibenskom listu«, i trajat će do 9. studenog 1998. godine.

Čl. 3.

Svrha nagradne igre jest promidžba novog bijelog vina »Kornat«.

Čl. 4.

U nagradnoj igri sudionici ne mogu biti zaposlenici priredivača, niti njihovi supruzi, supruge, djeca, braća, sestre i roditelji zaposlenika.

Čl. 5.

Uvjet za sudjelovanje u nagradnoj igri jest da sudionik prikupi tri plastične kapice bijelog vina »Kornat« na kojima s unutarnje strane piše »UZDRAVLJE — KORNAT«, te da ih do zaključno 9. studenog 1998. godine pošalje na adresu »Vinoplod-Vinarija« d.d. Šibenik, V. Škorpika 2, 22000 Šibenik s naznakom »ZA NAGRADNU IGRU«.

Čl. 6.

Za nagradnu igru utvrđuje se fond od četiri (4) glavne i devedeset i šest (96) sporednih nagrada:

GLAVNE NAGRADE:

1. pasara + tomos 4
2. TV color »Philips«
3. video
4. radio kasetofon

SPOREDNE NAGRADE:

- 5.-35. — komplet od 6 boca proizvoda »Vinoplod-Vinarija« d.d.
- 36.-70. — majice s natpisom s oznakom »Vinoplod-Vinarija« d.d.
- 71.-80. — kompleti čaša s oznakom »Vinoplod-Vinarija« d.d.
- 81.-90. — pepeljara s oznakom »Vinoplod-Vinarija« d.d.
- 91.-100. — otvarač za boce

Čl. 7.

Sudionici (dobjitnici jedne od nagrada iz čl. 6 ovih Pravila) nemaju pravo tražiti isplatu protuvrijednosti osvojene na grade.

Čl. 8.

Izvlačenje nagrada obavit će se 11. studenog 1998. godine u Šibeniku, a izvlačenje nagrada nadgledat će komisija od tri (3) člana koju će u tu svrhu imenovati Uprava priredivača. Izvlačenju će biti nazočan i javni bilježnik, koji će o tijeku izvlačenja kao i imenima dobitnika sačiniti zapisnik, koji će imati službeno i obvezujuće značenje rezultata.

Čl. 9.

Priredivač će nagrade iz čl. 6. Pravila osobno uručiti sudionicima-dobjitnicima odnosno njihovim punomoćnicima dana 12. studenog 1998. godine u sjedištu priredivača u vremenu od 8 do 14 sati.

Za slučaj da dobitnik ne preuzme nagradu u roku od 20 dana od dana izvlačenja gubi na nju pravo.

Čl. 10.

Svi dobitnici preuzimanjem nagrade preuzimaju na sebe obvezu isplate poreza i ostalih eventualnih pristojbi, koje eventualno proizlaze iz posjedovanja stvari koja predstavljaju nagradu.

Čl. 11.

Ova Pravila bit će objavljena u »Slobodnoj Dalmaciji« i »Šibenskom listu«, i primjenjuju se od dana objave zaključno do dana preuzimanja nagrada od strane dobitnika.

»VINOPLOD-VINARIJA« d.d.
ŠIBENIK

Na temelju članka 6. Zakona o zakupu poslovnog prostora (N.N. 91/96) i članka 131. Statuta Tehničke škole Šibenik uz slaganost Ministarstva proslijete i športa, školski odbor raspisuje

NATJEĆAJ

za davanje u zakup prostora u prizemlju školske zgrade

Predmet natječaja:

- prostorija površine oko 10 m² s priključkom za struju i vodu, bez opreme.
- prostorija se daje u zakup u vlađenom stanju.

Uvjeti zakupa:

- početni iznos zakupnine 35 kn po m²,
- porez na dodanu vrijednost plaća zakupoprimec,
- prostor se iznajmljuje na rok do 5 godina,
- prostor se izdaje za posluživanje toplih i hladnih jela, napitaka i bezalkoholnih pića.

Ponude se podnose Školskom odboru u roku 8 dana nakon objave natječaja, u zatvorenoj kuverti s naznakom »ponuda za zakup, ne otvaraj« na adresu Tehničke škole, A. Šupuka 31, Šibenik.

Ponuda mora sadržavati dokaz da je natjecatelj registriran kod nadležnog suda odnosno obrtničkog registra.

Odabir najpovoljnije ponude obavit će se u roku 8 dana od isteka roka za primanje ponuda, o čemu će natjecatelji biti pravodobno obaviješteni.

Zakupodavatelj pridržava pravo neprihvatanja ni jedne ponude bez obzira na ponudbene uvjete.

MALI OGLASI
tel. 335-600

TRAVAR prodaje prirodne lijkove i meleme od ljekovitih biljaka za liječenje vaših bolesti: katar, kolitis, psihomigrenu, prostatu, kamenac, jetru, žuč, srčane bolesti, itak, bubrege i kamence, ženske bolesti, čir na želucu, hemeroide, kožne bolesti i ostale bolesti. Obratite se svakim radnim danom od 8 do 12 i od 17 do 19 sati na telefon 217-172. Nikola Jovanović, Ante Starčević 1/1 u centru grada na Varaždinu.

POVOLJNO prodajem kvalitetnu drvenu stolarsku gradu od smreke i arisa: za krov svih dimenzija, morali, kantinelle, daske za šalovanje, brodske pod i lamperije od smreke. Cijena po dogovoru s dostavom na kuću. Telefon 00386/638-440 30.

PRODAJE se kompletan namještaj za spavaču sobu, trpezaru i dnevnu sobu. Telefon 217-572.

TUŽNO SJEĆANJE
na voljenu pomaku i svima dragu TETU

**MARIJA
BELAMARIĆ**
ud. Jakova

20. 9. 1997 — 20. 9. 1998.

Tužna je godina prošla, tebe nema. Otišla si iznenada, tiho sama. Nama je ostala bol i praznina.

Hvala ti za svu dobrotu i ljubav koju si nam pružila.

Bila si nam majka. Zauvijek ćeš ostati s nama, u našim mislima i srćima.

Tuguju za tobom: Milka, Neda, Danica i Biserka, pastorke, Ljubomir Kostanić i Ivo Lukas, zetovi, Zoran, Lovorka, Ivica, Željko, Diana, Goran, Branka, Dražen i Davor, unućad s obiteljima.

Počivaj u miru. Uspomena na tebe draga je i iskrna.

SJEĆANJE na dragog

**ŽELJKO
ČANKOVIĆ**

22. 9. 95. — 22. 9. 98.

Godine prolaze, sve se mijenja samo naša ljubav, tuga, bol i uspomena za tobom ostaju vječno.

Tvoji: mama, sestra i nećakinja.

**Štovani dužnici,
U prosjeku svakog dana zbog neplaćanja
isključimo 35 - 40 potrošača.
Zar želite biti među njima?**

**HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
DP "ELEKTRA ŠIBENIK"**

ZAŠTO većina osiguranika u Hrvatskoj razne oblike osiguranja i nadalje ugovara isključivo u osigurateljnoj kući

**CROATIA
OSIGURANJE**

ZATO što je kapital osigurateljne kuće najbolja garancija brze i sigurne isplate

**NOVO IJEDNODNEVNO
I PONUDNI**

**NOVE NAJPOVOLJNIJE CIJENE
AUTO OSIGURANJA
UGOVARANJE OSIGURANJA
DOLASKOM PO POZIVU
NA VASU ADRESU**

**INFORMACIJE I UGOVARANJE
TERMINA DOLASKA
tel. 022/213-633,
kućni 16.**

RADNO VRIJEME od 7 do 15 sati.

**CROATIA
OSIGURANJE d.d.**

**INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK**

OSNIVAČ: Županijska skupština Šibensko-kninske županije

IZDAVAČ: Novinsko-izdavačka ustanova Informativni centar

Ravnatelj Informativnog centra: Ivan BURIĆ

**Ureduje redakcijski kolegij:
Đuro BECIR, Stjepan BARANOVIĆ, Katarina RUDAN, Diana**

FERIĆ, Marija LONČAR, Suza na GRUBIĆ, Branimir PERIŠA, fotoreporter Vilson POLIĆ

V.d. urednika - Šibenskog lista: Branimir PERIŠA

Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 8, Šibenik

**TELEFONI: ravnatelj 330-100
Uredništvo - Šibenskog lista:
333-227 i 338-566**

Propagandna služba i tel./faks: 335-600

PRETPLATA na list: za tri mjeseca 52, za šest 104, za godinu dana 208 kuna. Za inozemstvo dvostruko

Žiroračun: 34800-603-976 kod ZAP Šibenik

**Slike i rukopise ne vraćamo.
Rješenjem Ministarstva kultu-**

AKO SMO UVRSTILI POGREŠNE PODATKE VAŠEG NAZIVA ILI ADRESE NA RAČUNU HPT USLUGA, ILI TELEFONSKOM IMENIKU RED JE NA NAMA DA SE ISPRIČAMO, PA TO OVOM PRILIKOM I ČINIMO.

IPAK, NISTE LI MOŽDA I VI, U OVOM SLUČAJU KRIVAC ŠTO NISMO NA VRIJEME IMALI TOČNE I DOSTAVLJENE PODATKE O SVIM VAŠIM IZMJENAMA

**HRVATSKA POŠTA I
TELEKOMUNIKACIJE
TELEKOMUNIKACIJSKI
CENTAR ŠIBENIK**

**TOČNI SU PODACI NAŠ
ZAJEDNIČKI INTERES**

SADA JE PRAVO VRIJEME!
SADA JE VRIJEME DA NAM SE OBRATITE SA ZAHTJEVOM ZA IZMJENU U SVOJOJ ADRESI ILI NAZIVU, AKO STE JOŠ JEDNOM PROVJERILI SVOJE PODATKE. JAVITE NAM TO BESPLATNIM POZIVOM NA **9121** ILI U SLUŽBI INFORMACIJA **988**. AKOIMA POTREBE DOSTAVITE NAM PODATKE O SPAJANJU, REORGANIZACIJI, PRAVNOJ SLJEDNOSTI ILI NOVOM NAZIVU VAŠE TVRTKE, KAO I O DJELATNOSTI KOJU OBAVLJATE ZBOG BOJJE AŽURNOSTI ŽUTIH STRANICA. DOĐITE ILI SVE TO POŠALJITE NA ADRESU:

**HPT-TELEKOMUNIKACIJSKI CENTAR ŠIBENIK
ODJEL PRODAJE
22000 ŠIBENIK
FRA DR. JEROLIMA MILETE BB**

**HVALA VAM!
USKORO ĆETE VIDJETI REZULTAT NAŠE SURADNJE, VAŠ TELEFONSKI BROJ, TELEFAX NAZIV ILI ADRESA NEĆE VIŠE BITI TAJNA ZA ONE KOJI VAS TREBAJU.**

re i prosvjete Republike Hrvatske broj 532-03/1/92-01 -Šibenski list- osloboden je osnovnog porezna za promet.

OGLASI: 1 cm/1 stupac 30 kuna. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su posebnim cjenikom.

TISAK: »Slobodna Dalmacija-Novine« d.d. Split, Hrvatske mornarice 4

IZMEĐU JUČER I SUTRA OD MEGALOMANIIJE DO PONORA

Nije li šibenska (prvoligaška) košarka, konačno, došla na primjereni mjesto u odnosu na koliko se u nju ulagalo otkako je neovisne Hrvatske (op.p. pritom ne mislim samo na materijalnu ulaganju) ili je Baldekin s oba dijela priprema pravi krok za zlet prema vrhu? Na to pitanje dobit ćemo, nema sumnje, odgovor u novoj košarkaškoj utrci, iako odgovore na neka otvorena pitanja zapravo odavno znamo.

Primjerice, u sedam minulih godina Baldekin je isuviše trošio (i gubio) ranije selektirane igrače i igračice, a premalo utrošio vremena, ljubavi, stručnosti i sredstava u rađanju novih. U »ženskom dijelu« bilo je, ta ocjena nije pretjerana, i megalomanije, koja je sadašnje stanje, kada trener Stipe Bralić raspolože praktički samo s »djecičim vrtićem«, učinila još dramatičnijim.

- Neka naš trener Dražen Brajković i njegovi igrači samo sačuvaju mir. Naš se cilj zna: načiniti barem mali korak od dna, te provjeriti dvojicu - trojicu mladih igrača. Za opstanak, uvjeren u sam, ove godine ne trebamo brinuti, ako se bude radilo kao dosad - jasan je Nikola Rak, šibenski dogradonačelnik i jedan od čelnih ljudi Baldekinia.

Predsjednik ženskog kluba ing. Nenad Bubrić zastupa žalopniku »kako su ih svi odbacili«, zaboravljajući da se u jednom gradu u svom tretmanu ženska košarka ne može staviti uz bok nogometu ili muškoj košarci. Ilustracije radi, kad su se Šibenčanke borile za naslov, Baldekin je bio pun, za razliku od zagrebačke Peščenice, gdje su finalu doigravanja bili nazočni uglavnom roditelji i prijatelji košarkašica Adriatic osiguranja.

Možda bi ing. Bubrić bio tiši da su u 7 godina iskristalizirani kriteriji za finansiranje vrhunskih klubova. Da je glasno i jasno rečeno kako su Šubićevac i Baldekin ne samo prvoligaška grijezda, već i kriju mogućnost rentiranja, ako se rodi neka zvijezda. Ne pretjerujem kad kažem da je transfer Tomića u Vincencu već nego svi zajedno transferi, dosad ostvareni u šibenskoj ženskoj košarci i vaterpolu. No, Solaris i košarkašice, to je jasno, valja čuvati kao oči u glavi, radi animiranja šibenske mladosti. I svake im godine osigurati sponzora po mjeri, točnije primjerenoj tradiciji i uspjesima ta dva kluba, koja su proslavila športski Šibenik. Zanimljivo je da, kad u tom smislu pričam s iskusnim vaterpoliskim trenerom Grgom Renjom, nemam nikakvih mimoilaženja. Za razliku od onih, koji su manje više padobranom bačeni u neke klubove, pa traže vlastito mjesto klupske afirmacije.

Ivo MIKULIĆIN

SEMAFOR U KUPU USPJESI, U PRVENSTVU...

NOGOMET, 3. kolo Prve lige: Slaven Belupo — Šibenik 3:1 (2:1).

Koprivnica — Gradski stadion. Gledatelja 2000. Sudac: Veljko Malovac. Pomoćnici: Pero Radić i Feručo Škrobonja (svi iz Rijeke). Delegat: Ivan Vincetić (Zagreb).

ŠIBENIK: Radoš, Šupe (od 46. Pešić), Novaković, Ivica, Grdić (od 65. Kovačić), Bulat, Bakula, Stanić (od 85. Harmat), Rendulić, Vuković, Karabeg. Trener: Rajko Magić.

1:0 (7-11 m), 1:1 Vuković (24), 2:1 (40), 3:1 (87). Žuti kartoni: Rendulić, Bakula, Vuković. Crveni kartoni: Bakula u 56. i Novaković u 86. minuti.

LJESTVICA: 11. Šibenik 5 10 4 4:14 3

6. kolo: Šibenik — Varteks u nedjelju, 20. rujna u 16.30 sati na Šubićevcu.

Osmina finala Kupa Hrvatske: Šibenik — Varteks u srijedu, 23. rujna u 16.30 sati na Šubićevcu.

Pripremio: B. JURAS

MURTER: U ČAST BLAGDANA MALE GOSPE

REGATA GAJETA

U Murteru je umjesto na sam blagdan Male Gospe tradicionalna veslačka regata u gajetama zbog kiće održana u nedjelju. Na startu regate — koja se može podići sa šezdesetogodišnjom tradicijom — našle su se svega četiri posade. Pola nautičke milje dugu stazu od Malog Vinika do Velike rive najbrže je provela posada u sastavu: Ivan Juraga, Hrvoje Šikić, Renato Periša, Zoran Rameša s kormilarom Denisom Skračićem. Tim prokušanim veslačima nije prvi put da ponesu pobjednički trofej.

E.J.

OVOGA VIKENDA PRVENSTVO HRVATSKE U VESLANJU NA ZAGREBAČKOME JARUNU

ŠIBENSKI MOMCI I TIŠNJANSKE DAME MEDALJA SE NE SRAME

Šibensko-kninska županija imat će 46 svojih veslača ovoga vikenda na zagrebačkome »moru«, članovi Tionoga i Šibenske Krke brazdat će u subotu i nedjelju na Jarunu u velikom i jakom društву koje će okupiti prvenstvo Hrvatske. Svakog sa svojim ciljevima i motivima — krkaši najveće nade polazu na juniore i mlađe juniore, Tišnjani na svoje dame koje su se već proslavile medaljama.

Trener Dražen Babić i predsjednik VK Tisno Tonći Berak u Zagrebu će imati 18 svojih veslača i veslačica, u svim uzrasnim kategorijama osim seniorске. Momci će skupljati iskustvo, a dame bi, kažu, mogle opravdati i potvrditi svoje dosadašnje vrijedne rezultate.

Iz Krkina hangara u Docu mnogo odlučnije najavljaju medalje. Njih 28 na Jarunu će tvoriti 14 posada u svim kategorijama, kadetskoj, mlađoj juniorскоj, juniorskoj, seniorskoj. Uz dvojicu trenera, Nikicu Blaževića i Jovicu Krasića, Robert Baljakas i Dražen Crnogača tvorit će veteranski četverac.

— Najviše očekujemo od četveraca i osmeraca u kategorijama juniora i mlađih junioara, premda smo svjesni da će konkurenca biti izuzetna, vrlo jaka i brojna. Primjerice, u dvojcu na

Tišnjanski dvojac na pariće: A. Jandrić i I. Obratov

Snimila: Josipa BARANIĆ

pariće mlađih juniora prijavljuju se čak 23 posade. No, na nama je da potvrdimo užaznu putanjу Krke, ustaljenu u zadnjih nekoliko godina, a to možemo samo medaljama i naslovima prvaka — kazivao nam je prije puta u Zagreb trener Jovica Krasić.

On se žalio zbog tradicionalno loše skrojenog kalendara natjecanja, njegovi momci cijeloga ljata nisu imali kontrolne utrke, tek su ustajno trenirali, željno iščekujući vrhunac sezone na Jarunu.

Bilo je još lani riječi da bi Šibenik (Zaton) mogao dobiti domaćinstvo ovoga prvenstva jer Krka slavi istovremeno 75. rođendan, no brzo se (i razložno) odustalo od te ideje. Bez obzira na sve to rodendarska torta neće biti zanemarena kad za to dođe vrijeme. Tortom su, pak, prije puta u Zagreb počašćeni dvojica veslača, 18-godišnjaka koji će se na Jarunu oprostiti od Krkina dresa. Pripredeno je malo slavlje u hangaru u čast Srećku Ilijadici i Mihovilu Ivasu, mlađićima koji su aktualni juniorski prвaci države u četvercu »bez«. Srećko će zbog nastavka školovanja otići u Rijeku, a Mihovil će u Zagreb pokušati pronaći sreću, kako u daljem obrazovanju, tako i u veslačkoj karijeri.

B. JURAS

NA TERENIMA TENISKOG CENTRA ŠUBIĆEVAC DO SLJEDEĆE NEDJELJE

JADRANSKA RIVIJERA TENISAČICA - 15. IZDANJE

Šibenik i Vodice bit će osam narednih dana domaćini perspektivnim tenisačicama iz cijelog svijeta — igrat će se već tradicionalni turnir Jadranska rivijera, ove godine još i sa službenim dodatkom Jadranska banka cup - Šibenik.

Tajnica teniskoga kluba Šubićevac došla nam je s podatak o 116 prijavljenih djevo-

jaka iz 29 država širom svijeta. Među njima najavljeno su pojedna Indija, Japanka, Kanadanka, Australika, Amerikančica... Kvalifikacije za glavni turnir počinju u nedjelju od 8 sati na terenima Teniskog centra Šubićevac, u njima će nastupiti 15 hrvatskih igračica, s nadom da mogu biti među četiri

košarke, koje će izboriti prvo kolo. Inače, izravno je u glavnome turniru 28 tenisačica (u srijedu je 1.

kolo), od čega i tri Hrvatice — Maja Palaversić, Marijana Kovačević i najpoznatije ime, pobednica juniorskog Australijan Opena, Jelena Kostanić. Valja spomenuti i Slovenku Katarinu Srebotnik, uspješnu na juniorskog US Opena u igri parova.

Inače, ovaj turnir, treći u ovogodišnjem nizu Jadranske rivijere (iza Zadra i Biograda, prije Supetra), u kalendaru je

europejske teniske asocijacije i Šibenik mu je domaćin po 15. put. Dame iz cijelog svijeta tražit će svaka svoj dio nagradnoga »kolača« od 10 tisuća američkih dolara, a mnoge od njih znat će kakve su sreće već na ždrijebu kvalifikacija, u subotu od 17 sati u vodičkome hotelu »Imperijal«. Osim Jadranske banke, baš su hoteliće kuće s ovoga područja sponzori turnira — Rivijera, Solaris i Vodičanka. B.J.

LIJEPA GESTA ŠIBENSKIH NAVJAČA

Sibenik — Gospic 40:64, rezultat je to prijateljske utakmice košarkašica igране na Baldekinu. Gošće su pobijedile, a nitičko nije bio nezadovoljan. Domaći trener Stipe Bralić svjetlost mogućnosti svoga sastava, jednako tako i vjerni navijači, a gošće je, ako ništa drugo, barem oraspoložila pažnju koju su im iskazali Šibenčani funcuti. Nakon uspjeha na parketu Baldekinu, ugostili su ih čelnici navijačke udruge u svojim prostorijama, pripredili im ugodne trenutke uz večeru. Vjernost Funcuta dobro pamte Sandra Pešić i Gordana Komadića, dojučerašnje Šibenčanke, sad su njihovu »čudu« osjetile i ostale Ličanke. Dobra suradnja i prijateljstvo su otvoreni, čelnici navijačke udruge najavili su da će i svojim grilima ubuduće pomoći Gospicu na važnijim utakmicama.

B.J.

FUNCUTI ČASTILI GOSPIČANKE

Snimio: Radovan GOGER

Tri marke čine cjelinu na kojoj je prikazana unutrašnjost kazališta

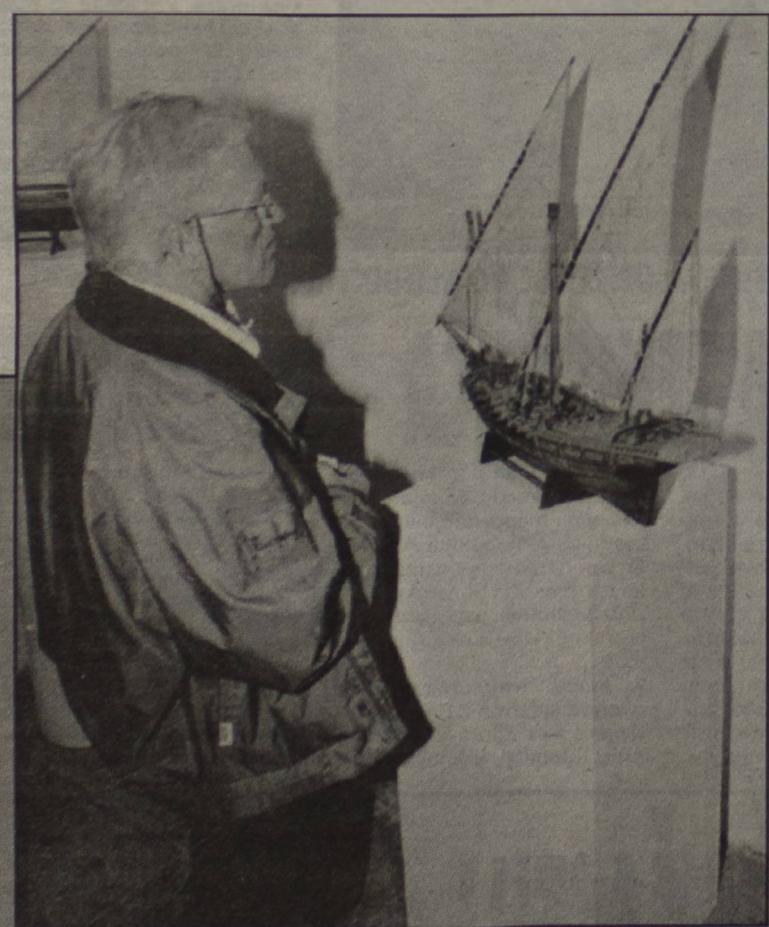
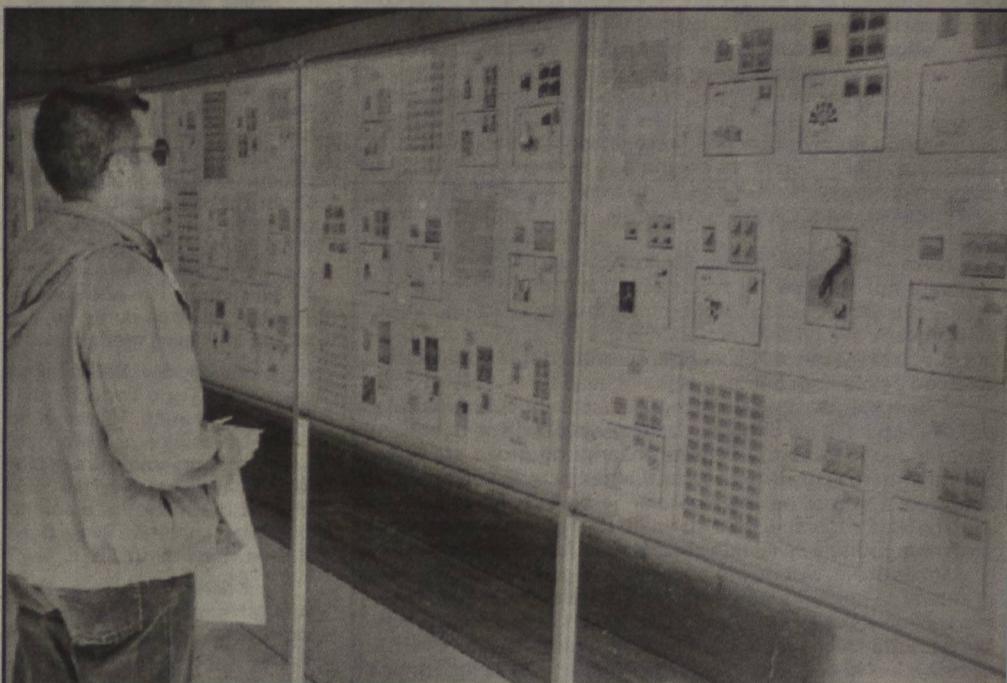
HRVATSKE POŠTE ZA OBNOVU ŠIBENSKOG KAZALIŠTA

U PRODAJI POŠTANSKA MARKA ZA OBNOVU KAZALIŠTA

Hrvatske pošte tiskale su doplatnu poštansku marku u vrijednosti od 75 lipa, a sav prihod od prodaje namijenjen je obnovi šibenskog kazališta. Autor marke koja prikazuje unutrašnjost kazališta je Danijel Popović, a tiskana je u 500 tisuća komada. Marka je u prodaju puštena početkom rujna, a moći će se kupiti do konca godine. Iako je riječ o svojevrsnoj dobrotvornoj akciji iz gradske uprave pozivaju Šibenčane da kupe marku i na taj način pomognu obnovi kazališta koja bi prema ugovoru trebala biti završena do početka ljeta iduće godine.

FILATELIIJA

HRVATSKI GRADOVI NA POŠTANSKIM MARKAMA

U katedrali sv. Jakova nastupili su članovi Kluba pisaca Matica hrvatske Šibenik

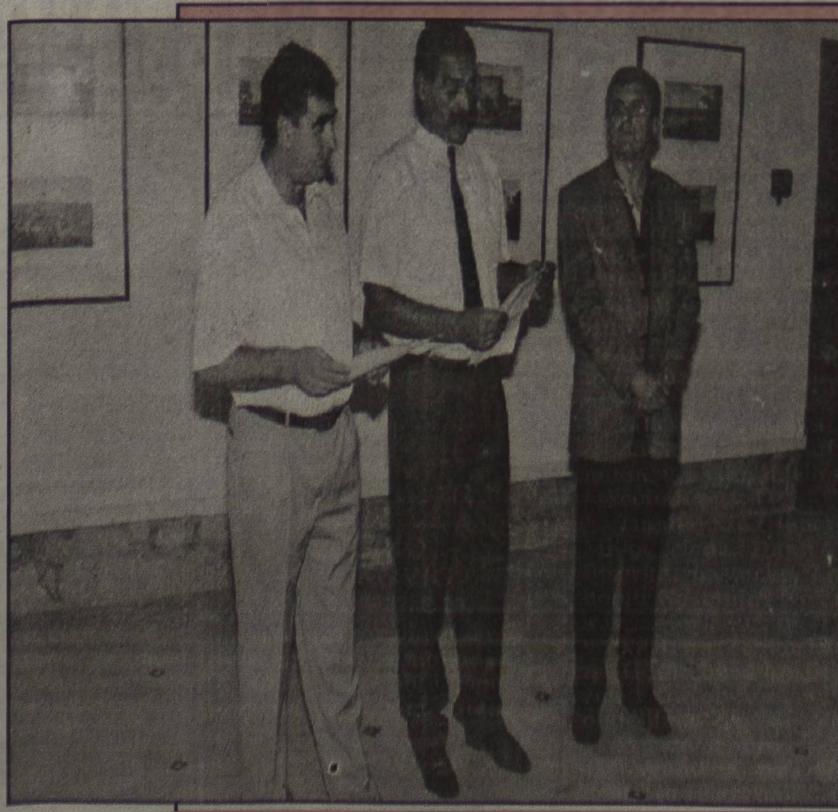
U POVODU 700. OBLJETNICE ŠIBENSKOJE BISKUPIJE DUHOVNE PJESENME ŠIBENSKIH PJEŠNIKA

Klub pisaca Matica hrvatske Šibenik organizirao je u povodu 700. obljetnice Šibenske biskupije književnu večer duhovnih pjesama. U Šibenskoj katedrali pred brojnom publikom svoje su stihove kazivali Vinko Vučenović, fra Petar Rastović, Tonka Relja, Biserka Tošić, Šime Vukman, Slavica Vlahov, Stipe Papak i Ante Batinića voditelj kluba i pročelnik odjela za književnost MH Šibenik. U programu su nastupile i učenice šibenske Glazbene škole Ivana Lukačića, Ivana Krajina, Maja Jakolić i Nikolina Mazalin koje su uz pratnju Pavla Mašića izveli skladbe Gounoda, Zajca i Tosstija.

IZLOŽBA U GALERIJI SV. KRŠEVAN JERINI JEDRENJACI, BRACERE I NAVE

Izložba maketa povijesnih brodova autora Jere Lukete otvorena je u galeriji sv. Krševana u povodu Dana Hrvatske ratne mornarice. Taj Šibenčanin koji se brodomodelarstvom bavi 14 godina izložio je petnaestak modela povijesnih brodova koji su plovili Jadranom, ali i modele brzih britanskih jedrenjaka i legendarne »Santa Marie«. Na pojedinim modelima svojih bracera, jedrenjaka, galija i nava Luketa je utrošio i 800 sati rada, a do sada je napravio 35 brodova. Od 1996. član je nacionalne udruge »Vila Velebita«, a izložba u galeriji sv. Krševan njegova je treća samostalna izložba.

M.L.

U ŽUPANIJSKOM MUZEJU ŠIBENIK OTVORENA
IZLOŽBA GRAFIKA L.F. CASSASA, FRANCUSKOG
SLIKARA I PUTOPISCA IZ 18. STOLJEĆA

Slapovi Krke na Cassasovim grafikama

U dvorani za povremene izložbe Županijskog muzeja Šibenik otvorena je izložba grafičkih listova Louisa Francois Cassasa, francuskog slikara i putopisca iz 18. stoljeća. Izloženo je pedesetak radova na kojima je prikazana antička spomenička baština Pule, Zadra, Splita i Solina, a na dva slike grafičkima i Slapovi Krke. Cassas je Dalmacijom i latrom putovao u drugoj polovici 18. stoljeća i zadoljiv etičkim kulturnim nasiljem agumentnih gradova avjekcije ih na svojim grafikama. Šibenik kao najstariji samorodni hrvatski grad nije stoga privukao njegovu pozornost iako je i tu boravio, ali lijepoti Slapova Krke nije odolio. Prema riječima kustosice Šibenskog muzeja Tomislava Pavićića Cassasov prikaz Slapova Krke prvi je njihov tiskani crtež. Izložba Cassasovih grafika postavljena je u povodu objavljanja knjige prijevoda putopisa »Spon, Adam, Cassas i Levalles u Hrvatskoj« koju je za tiskat priredio Ljudevit Krmpotić, liječnik i kolezionar iz Njemačke, u čijoj se privatnoj zbirci nalaze izložbe Cassasove grafike. Izložba će u Šibeniku biti otvorena do 24. rujna, a nakon toga putuje u RIJeku, Pulu i Zagreb.

M.L.

Snimke: Radovan GOGER

Izložba pod nazivom »Hrvatske poštanske marke pozivaju vas na turističko putovanje Republikom Hrvatskom otvorena je u predvorju zgrade šibenskog Telekomunikacijskog centra. Autorica izložbe je Dunja Majnarić-Radošević, a na markama su predstavljeni hrvatski gradi, odnosno njihovi najznačajniji spomenici kulture. Prema riječima autorice poštanska marka u ovom je slučaju zamišljena kao jedan od nositelja promidžbe hrvatskog turizma.

Izložba će u Šibeniku biti otvorena do 24. rujna, a do sada su je mogli vidjeti građani Pule, Opatije, Senja, Zadra, Dubrovnika, Splita, Metkovića i Makarske, a nakon Šibenika seli se u Zagreb.

M.L.